รายงานประจำปี ๒๕๖๑

ANNUAL REPORT 2016

สำนักตรวจสอบภายใน

OFFICE OF INTERNAL AUDIT

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

OFFICE OF THE PERMANENT SECRETARY FOR MINISTRY OF AGRICULTURE AND COOPERATIVES

คำนำ

รายงานประจำปี ๒๕๖๑ ฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยการรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติราชการของสำนักตรวจสอบภายใน ตามแผนการตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ พร้อมทั้งหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเผยแพร่ให้ส่วนราชการได้รับทราบข้อตรวจพบ/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ จากรายงานผลการตรวจสอบตามกฎ ระเบียบ และการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการต่างๆ ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักตรวจสอบภายใน หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารส่วนราชการ และเป็นแนวทางที่จะนำไปปรับปรุง แก้ไข ให้การปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักตรวจสอบภายใน
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

หน้า

- **ข้อมูลพื้นฐาน ของสำนักตรวจสอบภายใน**
  - วิสัยทัศน์ พันธกิจ ๑
  - กฎบัตรการตรวจสอบภายใน ของสำนักตรวจสอบภายใน ๑
  - กรอบคุณธรรม ของสำนักตรวจสอบภายใน ๖
  - แผนภูมิโครงสร้างอัตรากำลัง ๗
  - แผนภูมิโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน ๘
  - ข้อมูลงบประมาณที่ได้รับประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ ๙
  - แผนการตรวจสอบประจำปี รายละเอียดขอบเขตการตรวจสอบ และการปฏิบัติงานอื่น พ.ศ.๒๕๖๑ ๑๐
- **ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของกลุ่มตรวจสอบภายใน ๑**
  - การตรวจสอบการบริหารและควบคุมพัสดุ ๑๓
  - การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๗
  - การตรวจสอบงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ๒๐
  - การตรวจสอบงบเดือนและใบสำคัญคู่จ่ายสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ และฝ่ายการเกษตร (งบรายจ่ายอื่น) ๒๑
  - การตรวจสอบการบริหารงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ๒๔
  - การตรวจสอบการเงินบัญชีระบบ GFMIS และระบบ KTB Corporate Online ๒๕
  - การตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ๓๓
  - การตรวจสอบการปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๓๕

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- **ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของกลุ่มตรวจสอบภายใน ๒**
  - การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน ๓๗
  - การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการธนาคารสินค้าเกษตร ๔๒
  - การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ๔๗
- **ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของกลุ่มตรวจสอบภายใน ๓**
  - การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์ ๕๓
  - การตรวจสอบการดำเนินงานระบบส่งน้ำ/กระจายน้ำ เพื่อสนับสนุนโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ กิจกรรม การก่อสร้างระบบส่งน้ำ/กระจายน้ำในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่ ๕๗
  - การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ๖๐
- **สนับสนุนการดำเนินงาน ของคณะกรรมการตรวจสอบ และประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑** ๖๕

สำนักตรวจสอบภายใน

สำนักตรวจสอบภายใน เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการตรวจสอบ การให้คำปรึกษา แนะนำแก่ส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๔ กรม และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และสำนัก/กอง ในส่วนราชการ (ตั้งในต่างประเทศ) จำนวน ๑๑ หน่วยงาน และสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ค.ต.ป.กษ.)

วิสัยทัศน์ (VISION)

เป็นหน่วยงานต้นแบบ ด้านการตรวจสอบการดำเนินงาน

พันธกิจ (MISSION)

- ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ ประเมินผล และติดตามผลการตรวจสอบ
- สนับสนุนการพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน
- สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง (ค.ต.ป.กษ.)

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน ของสำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การดำเนินงานของสำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สอดคล้องกับมาตรฐานการตรวจสอบภายใน และจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการและหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ.๒๕๕๙ สำนักตรวจสอบภายในจึงขอยกเลิกกฎบัตรการตรวจสอบภายใน ฉบับลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ และใช้กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้แทน

กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกระดับของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับทราบ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนขอบเขตและจริยธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของสำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนิยาม

การตรวจสอบภายใน หมายถึง กิจกรรมให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายในจะช่วยให้ส่วนราชการบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผล ของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ โดยจำแนกงานตรวจสอบภายในได้เป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. *งานบริการให้ความเชื่อมั่น (Assurance Services)* เป็นการตรวจสอบหลักฐานต่างๆ อย่างเที่ยงธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระ ในกระบวนการการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒. *งานบริการให้คำปรึกษา (Consulting Services)* เป็นการให้คำปรึกษาแนะนำ และบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง มีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยปรับปรุงกระบวนการการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของส่วนราชการให้ดีขึ้น

มาตรฐานการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน คือ ข้อบังคับ/กรอบการปฏิบัติงานที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติ ประกอบด้วย ๒ ส่วน ดังนี้

๑) มาตรฐานด้านคุณสมบัติ (Attribute Standards) เป็นมาตรฐานที่อธิบายลักษณะขององค์กร และบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านตรวจสอบภายใน โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องมีความเป็นอิสระและต้องจัดให้มีการประกันและปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในให้ครอบคลุมในทุกด้าน และผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความเป็นอิสระ เที่ยงธรรม รวมทั้งมีความเชี่ยวชาญและความระมัดระวังรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

๒) มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน (Performance Standards) เป็นมาตรฐานที่อธิบายลักษณะของงานตรวจสอบภายใน และบรรทัดฐานทางคุณภาพที่สามารถนำไปใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน คือ กรอบความประพฤติที่ปฏิบัติตนที่ผู้ตรวจสอบภายในพึงปฏิบัติ โดยใช้สามัญสำนึกและวิจารณญาณอันเหมาะสม ด้วยความซื่อสัตย์ (Integrity) เที่ยงธรรม (Objectivity) ปกปิดความลับ (Confidentiality) และความสามารถในหน้าที่ (Competency) ที่จะนำมาซึ่งความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมเป็นอิสระ และเปี่ยมด้วยคุณภาพ

<u>วัตถุประสงค์</u>

สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลแก่ฝ่ายบริหาร ในการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษา เพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงิน การบริหารจัดการทรัพย์สิน การปฏิบัติตามกฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง เพื่อสร้างคุณค่าเพิ่มและปรับปรุงการดำเนินงานของส่วนราชการในระดับกรม (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) และระดับกระทรวง (ส่วนราชในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๑๕ ส่วนราชการ) ภายใต้การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมที่เหมาะสม และการกำกับดูแลที่ดี (Good Governance)

<u>สายการบังคับบัญชา</u>

สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายในเป็นผู้บริหารสูงสุด ทั้งนี้ การเสนอแผนการตรวจสอบประจำปีเพื่อพิจารณาอนุมัติ และการรายงานผลการตรวจสอบ ให้ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน เสนอตรงต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

<u>อำนาจหน้าที่</u>

๑. สอบทานและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและโครงการที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จของนโยบาย ยุทธศาสตร์ ระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการดำเนินงานในหน้าที่ของหน่วยรับตรวจ และเสนอแนะการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแล

๒. สอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงินและการบัญชี ผลการดำเนินงาน กระบวนการทำงาน ระบบการดูแลรักษาและความปลอดภัยของทรัพย์สิน และการปฏิบัติตามมาตรฐาน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งของทางราชการ

๓. ติดตามผลการตรวจสอบ เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามข้อเสนอแนะ

๔. ให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความเห็นเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับระบบควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในต่อปลัดกระทรวง ผู้ตรวจสอบภายในกรม หน่วยรับตรวจ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

๕. ประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบภายในภาพรวมของกระทรวง และจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี

๖. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน

๗. สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง ประสานงาน รวบรวมข้อมูล และสรุปผลการสอบทานระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยงและการดำเนินการด้านการเงินในภาพรวมของกระทรวง รวมทั้งจัดทำรายงานสรุปการดำเนินงานและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง

๘. ปฏิบัติงานตรวจอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

๙. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

๑๐. มีความเป็นอิสระเที่ยงธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบ การรายงานผลการตรวจสอบและการเสนอความเห็นชอบในการตรวจสอบ รวมทั้งไม่ควรเป็นกรรมการใดๆ ของส่วนราชการอันมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น

๑๑. ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน การจัดทำหรือการแก้ไขระบบการควบคุมภายในและแผนการบริหารความเสี่ยง ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง ผู้ตรวจสอบภายในเป็นเพียงผู้มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ

๑. ความรับผิดชอบตามแผนการตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑

๑.๑ การตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน งาน/โครงการ ของส่วนราชการระดับกระทรวง (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมหม่อนไหม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) และตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของส่วนราชการระดับกรม (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) จำนวน ๑๖ รายงาน

๑.๒ การให้คำปรึกษากับผู้บริหาร หน่วยรับตรวจ และผู้ที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ การจัดทำรายงานผลการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปี ให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน และจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ แนวทางการประกันคุณภาพการตรวจสอบภายในภาครัฐ และคู่มือ/แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในของกรมบัญชีกลาง

๑.๔ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลโครงการร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล (คตป.) ประจำกระทรวง เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บรรลุเป้าหมายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๕ การเสนอแผนการตรวจสอบประจำปีต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายน ทั้งนี้ ในกรณีที่สำนักตรวจสอบภายในวางแผนการตรวจสอบส่วนราชการมีระยะเวลาตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป ให้เสนอแผนการตรวจสอบระยะยาวต่อหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปีด้วย

๑.๖ เสนอรายงานผลการตรวจสอบต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายในเวลาอันสมควร หรืออย่างน้อยทุก ๒ เดือน นับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผน กรณีเรื่องที่ตรวจสอบ

เป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางราชการให้รายงานผลการตรวจสอบทันที ในกรณีที่ตรวจสอบส่วนราชการใดให้ส่งสำเนารายงานผลการตรวจสอบให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นๆ ทราบด้วย

๑.๗ การติดตามผลการตรวจสอบ และรายงานผลการติดตามผลการตรวจสอบเสนอปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ครบถ้วนทุกภารกิจงานตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปี และหัวหน้าส่วนราชการสั่งการภายในเดือนกันยายน

๒. ความรับผิดชอบอื่นที่ต้องดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๑ การกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารงานและดำเนินงานต่างๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง หรือคณะกรรมการอื่นใดที่ปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกัน โดยคำนึงถึงความมีประสิทธิภาพของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงและความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของส่วนราชการ

๒.๒ การกำหนดกฎบัตรไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เสนอปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเผยแพร่ให้ส่วนราชการ/หน่วยรับตรวจทราบ โดยจะมีการทบทวนกฎบัตรการตรวจสอบภายในและนำเสนอปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความเห็นชอบทุกปี

๒.๓ การดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบภายใน ตามหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ.๒๕๕๙

๒.๔ ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในตามที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นอกเหนือจากแผนการตรวจสอบประจำปี ซึ่งงานดังกล่าวต้องไม่ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระ เที่ยงธรรม และมีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ

ขอบเขตของการตรวจสอบภายใน

ขอบเขตของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ครอบคลุมถึงการตรวจสอบ วิเคราะห์ การประเมินความเพียงพอความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงของสำนัก/กอง ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล เอกสารหลักฐาน บุคลากร และทรัพย์สินต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตรวจสอบ ซึ่งสิ่งที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องดำเนินการจะรวมถึง

๑. การประเมินความมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแล

๒. การสอบทานระบบการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน และ/หรือกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่ทางราชการกำหนด เพื่อให้มั่นใจได้ว่าสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ตรงตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับนโยบายของส่วนราชการ โดยมุ่งเน้นความมีประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงาน

๓. การสอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลการดำเนินงานและการเงินการคลัง

๔. ตรวจสอบระบบการดูแลรักษา และความปลอดภัยของทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจให้มีความเหมาะสมกับประเภทของทรัพย์สินนั้น

๕. ปฏิบัติงานเชิงรุก โดยการให้คำแนะนำและให้ความรู้แก่หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

<u>จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน</u>

ผู้ตรวจสอบภายในของสำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พึงประพฤติปฏิบัติตนภายใต้กรอบความประพฤติที่ดีงาม ยึดหลักปฏิบัติตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ โดย

๑. ปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์ เที่ยงธรรม ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ

๒. รายงานผลการตรวจสอบด้วยความไม่ลำเอียง และไม่ปล่อยให้ความรู้สึกส่วนตัวหรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่นเข้ามามีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติงาน

๓. ไม่เปิดเผยข้อมูลผลการตรวจสอบโดยไม่ได้รับอนุญาต

๔. พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้ให้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

เห็นชอบโดย.....

(นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

กรอบคุณธรรมของสำนักตรวจสอบภายใน
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผู้ตรวจสอบภายใน สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พึงประพฤติ ปฏิบัติตนภายใต้กรอบความประพฤติที่ดีงาม โดยยึดหลักปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อบังคับสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๕๓ และมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรม ของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และดำรงไว้ซึ่งจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการที่กรมบัญชีกลางกำหนดและดำรงไว้ซึ่งจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ดังต่อไปนี้

<u>การปฏิบัติตน</u>

๑. ต้องไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ทั้งทางตรง ทางอ้อม จากหน่วยรับตรวจ เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน

๒. ต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน และไม่กระทำการใดๆ ที่ก่อให้เกิดอคติจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเที่ยงธรรม หรือใช้วิจารณญาณเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพพึงปฏิบัติ ในกรณีที่มีข้อจำกัด ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยเหตุหรือข้อจำกัดให้กับผู้เกี่ยวข้องทราบ

๓. ต้องไม่เปิดเผยข้อมูลผลการตรวจสอบโดยไม่ได้รับอนุญาต

๔. ต้องศึกษาและพัฒนาตนเอง อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มีความรู้เหมาะสมกับงานตรวจที่ได้รับมอบหมาย

<u>การปฏิบัติงานตรวจสอบ</u>

๑. มีการแจ้งให้หน่วยรับตรวจทราบถึงวัตถุประสงค์ ขอบเขตการตรวจสอบ วิธีการตรวจสอบ ระยะเวลาการตรวจสอบและผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ

๒. ผู้ตรวจสอบภายในให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะที่นำไปปฏิบัติได้

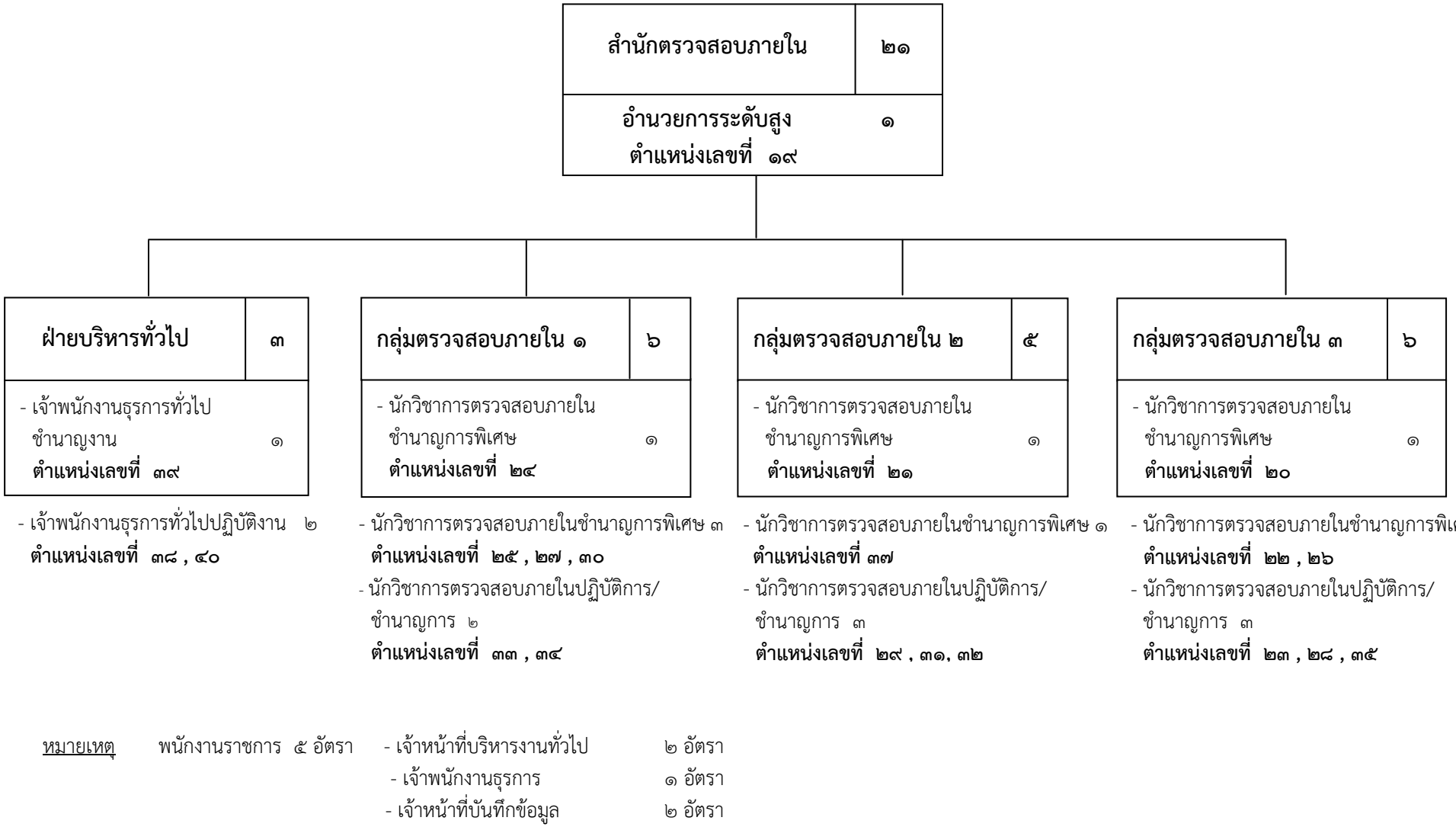
๓. ผู้ตรวจสอบภายในเปิดโอกาสให้ผู้รับการตรวจได้ชี้แจงและให้ความเห็นต่อข้อตรวจพบ

๔. สรุปข้อตรวจพบให้กับหน่วยรับตรวจทราบหลังจากตรวจสอบแล้วเสร็จ

กรอบคุณธรรมของสำนักตรวจสอบภายในฉบับนี้ มีผลใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

เห็นชอบโดย.....
(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
วันที่ ๖ ธ.ค. ๒๕๕๙

แผนภูมิโครงสร้างอัตรากำลังของสำนักตรวจสอบภายใน

หมายเหตุ พนักงานราชการ ๕ อัตรา
- เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๒ อัตรา
- เจ้าพนักงานธุรการ ๑ อัตรา
- เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒ อัตรา

แผนภูมิโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน

สำนักตรวจสอบภายใน

ฝ่ายบริหารทั่วไป

รับผิดชอบงาน ดังนี้
๑. งานสารบรรณ งานธุรการ งานเอกสาร บันทึกข้อมูล
๒. งานประชุม
๓. งานอาคาร สถานที่
๔. งานบริหารบุคคล
๕. งานพัสดุ
๖. งานงบประมาณ งานการเงิน การบัญชี
๗. งานข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์
๘. สนับสนุนงานด้านธุรการ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง
๙. ปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มตรวจสอบภายใน ๑

- มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบหน่วยงานภายในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้
๑. สอบทาน วิเคราะห์ ประเมินความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน
๒. สอบทานความถูกต้อง ความเชื่อถือได้ของข้อมูลการเงิน การบัญชี
๓. สอบทานการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง
๔. สอบทานระบบการดูแลรักษาและความปลอดภัยของทรัพย์สิน
๕. ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน
๖. ประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ
๗. ติดตามผลการตรวจสอบ
๘. ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานให้เกิดการพัฒนาคุณภาพงานตรวจสอบภายใน
๙. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มตรวจสอบภายใน ๒

- มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบภายในส่วนราชการที่ปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และส่วนราชการในกลุ่มภารกิจด้านการผลิต ดังนี้
๑. สอบทาน วิเคราะห์ ประเมินความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงานตามแผนงาน งาน/โครงการที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จของนโยบาย ยุทธศาสตร์ของกระทรวง การควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง
๒. ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน
๓. ติดตามผลการตรวจสอบ
๔. ประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ
๕. ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานให้เกิดการพัฒนาคุณภาพงานตรวจสอบภายใน
๖. สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง
๗. ปฏิบัติงานอื่นใดที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มตรวจสอบภายใน ๓

- มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบภายในส่วนราชการในกลุ่มภารกิจด้านบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต และกลุ่มภารกิจด้านส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร และระบบสหกรณ์ ดังนี้
๑. สอบทาน วิเคราะห์ ประเมินความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงานตามแผนงาน งาน/โครงการที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จของนโยบาย ยุทธศาสตร์ของกระทรวง การควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง
๒. ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน
๓. ติดตามผลการตรวจสอบ
๔. ประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ
๕. ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานให้เกิดการพัฒนาคุณภาพงานตรวจสอบภายใน
๖. สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง
๗. ปฏิบัติงานอื่นใดที่ได้รับมอบหมาย

ข้อมูลงบประมาณที่ได้รับประจำปี ๒๕๖๑ ของสำนักตรวจสอบภายใน

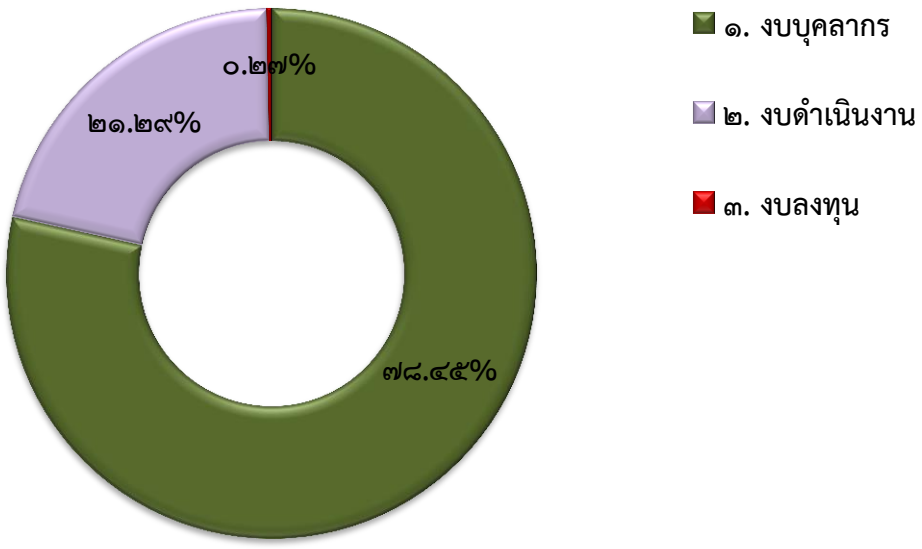
แผนงาน : พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ผลผลิต : อำนวยการและบริหารจัดการด้านการเกษตร

หน่วย : บาท

ประเภทงบประมาณ	จำนวนเงินที่ได้รับปีงบประมาณ ๒๕๖๑	ร้อยละ
๑. งบบุคลากร	**๘,๑๐๑,๓๐๐**	**๗๘.๔๕**
๒. งบดำเนินงาน	**๒,๑๙๗,๗๐๐**	**๒๑.๒๙**
๒.๑ ค่าตอบแทน	๘๓๐,๘๐๐	๓๗.๘๑
๒.๒ ค่าใช้สอย	๙๘๘,๔๗๐	๔๔.๙๘
๒.๓ ค่าวัสดุ	๒๔๕,๒๔๒	๑๑.๑๖
๒.๔ ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์	๖๐,๐๐๐	๒.๗๓
๒.๕. ค่าสาธารณูปโภค	๗๓,๑๘๘	๓.๓๒
๓. งบลงทุน	**๒๗,๘๒๐**	**๐.๒๗**
รวม	**๑๐,๓๒๖,๘๒๐**	**๑๐๐**

แผนภูมิแสดงงบประมาณที่ได้รับ

รายละเอียดขอบเขตการตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณพ.ศ.๒๕๖๑(๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑)
สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ลำดับที่	กิจกรรมที่ตรวจสอบ/หน่วยรับตรวจ	ระดับความเสี่ยง	เป้าหมาย/หน่วยนับ	ความถี่ในการตรวจสอบ/การปฏิบัติงานอื่น	ระยะเวลา												จำนวนคน/วันทำการ	ประเภทของการตรวจสอบ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
					ปี ๒๕๖๐			ปี ๒๕๖๑												
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.				
งานตรวจสอบภายใน																				
<u>หน่วยรับตรวจ (กอง/สำนัก) ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์</u>																				
๑	ตรวจสอบการบริหารและควบคุมพัสดุของ สป.กษ. - สำนัก/กอง(รวม ๑๖ หน่วยงาน)	สูง	๑ รายงาน	๑ ครั้ง/ปี													๓/๔๕	การบริหารและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	กลุ่มตรวจสอบภายใน ๑	
๒	ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ ๒ จังหวัด	สูง	๑ รายงาน	๓ ครั้ง/ปี													๒/๗๐	การปฏิบัติงาน	กลุ่มตรวจสอบภายใน ๑	
๓	ตรวจสอบงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร - กองทุนบริหารกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร	สูง	๒ รายงาน	๒ ครั้ง/ปี													๒/๖๐	การปฏิบัติตามกฎระเบียบและการเงิน	กลุ่มตรวจสอบภายใน ๑	
๔	ตรวจสอบงบเดือนและใบสำคัญคู่จ่ายสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศและฝ่ายการเกษตร (งบรายจ่ายอื่น) - สปษ. (รวม ๑๐หน่วยงาน)	สูง	๑ รายงาน	๑ ครั้ง/ปี													๒/๔๕	การปฏิบัติงาน	กลุ่มตรวจสอบภายใน ๑	
๕	ตรวจสอบการบริหารงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ - ศทส.	สูง	๑ รายงาน	๑ ครั้ง/ปี													๒/๔๕	เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลุ่มตรวจสอบภายใน ๑	

ลำดับที่	กิจกรรมที่ตรวจสอบ/หน่วยรับตรวจ	ระดับความเสี่ยง	เป้าหมาย/หน่วยนับ	ความถี่ในการตรวจสอบ/การปฏิบัติงานอื่น	ระยะเวลา												จำนวนคน/วันทำการ	ประเภทของการตรวจสอบ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
					ปี ๒๕๖๐			ปี ๒๕๖๑												
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.				
๖	ตรวจสอบการเงินบัญชี ระบบ GFMISและระบบ KTB - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ๒ จังหวัด - กองคลัง	สูง	๓ รายงาน	๓ ครั้ง/ปี							←	—	→				๒/๔๕	การปฏิบัติตามกฎระเบียบ และการเงิน	กลุ่มตรวจสอบภายใน ๑	
๗	ตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน - สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน	สูง	๑ รายงาน	๑ ครั้ง/ปี										←	—	→	๒/๔๕	การดำเนินงาน	กลุ่มตรวจสอบภายใน ๑	
<u>หน่วยรับตรวจที่เป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์</u>																				
๘	การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน - มกอช.,กสก.,กวก.,กข.,ปม.,ปศ. (ตรวจสอบส่วนกลาง ๖ กรมและพื้นที่ ๔ จังหวัด)	สูง	๑ รายงาน	๖ ครั้ง/ปี		←	—	—	—	→							๕/๘๐	การดำเนินงาน	กลุ่มตรวจสอบภายใน ๒	
๙	การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการธนาคารสินค้าเกษตร - กสส.,พด.,กข.,ปม.,มม.,ปศ. (ตรวจสอบส่วนกลาง ๖ กรมและพื้นที่ ๓ จังหวัด)	สูง	๑ รายงาน	๕ ครั้ง/ปี							←	—	—	—	→		๒/๘๐	การดำเนินงาน	กลุ่มตรวจสอบภายใน ๒	
๑๐	การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ - สป ,.กษ.กสก ,.พด ,.กสส ,.กข ,.ส ,.ก.ป.ชป ,.ปม ,.ปศ ,.มม,.กตส ,.สศก. (ตรวจสอบส่วนกลางและพื้นที่ ๒ จังหวัด)	สูง	๑ รายงาน	๔ ครั้ง/ปี							←	—	—	—	→		๓/๘๐	การดำเนินงาน	กลุ่มตรวจสอบภายใน ๒	

ลำดับที่	กิจกรรมที่ตรวจสอบ/หน่วยรับตรวจ	ระดับความเสี่ยง	เป้าหมาย/หน่วยนับ	ความถี่ในการตรวจสอบ/การปฏิบัติงานอื่น	ระยะเวลา												จำนวนคน/วันทำการ	ประเภทของการตรวจสอบ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
					ปี ๒๕๖๐			ปี ๒๕๖๑												
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.				
๑๑	การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์ - กสส ,.กตส. (ตรวจสอบส่วนกลาง และพื้นที่ ๒ จังหวัด)	สูง	๑ รายงาน	๔ ครั้ง/ปี		←	—	—	—	→							๓/๗๔	การดำเนินงาน	กลุ่มตรวจสอบภายใน ๓	
๑๒	การตรวจสอบการดำเนินงานระบบส่งกระจาย/น้ำ สนับสนุนโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ๒๘๓ แปลง - กรมชลประทาน (ตรวจสอบส่วนกลาง และพื้นที่ ๓ จังหวัด)	สูง	๑ รายงาน	๕ ครั้ง/ปี				←	—	—	—	→					๒/๗๙	การดำเนินงาน	กลุ่มตรวจสอบภายใน ๓	
๑๓	การตรวจสอบการดำเนินงานระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่แบบบูรณาการ - กสก ,.พด ,.กวก ,.กสส ,.กข ,.ส ,.ก.ป.ชป ,.มกอช ,.ปม ,.ปศ ,.มม,. กตส ,.สศก. (ตรวจสอบส่วนกลาง และพื้นที่ ๔ จังหวัด)	สูง	๑ รายงาน	๖ ครั้ง/ปี							←	—	—	—	→		๔/๘๐	การดำเนินงาน	กลุ่มตรวจสอบภายใน ๓	
◆งานให้คำปรึกษา																				
๑๔	การให้คำปรึกษากับหน่วยรับตรวจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับพื้นที่โครงการที่เข้าตรวจ และหน่วยรับตรวจในสังกัด สป.กษ. (คลินิกให้คำปรึกษาแนะนำ/อบรม/กิจกรรมการจัดการองค์ความรู้)	-	-	-	←	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	→	๑๕/๓๐	-	นักวิชาการตรวจสอบภายใน	
รวมจำนวนวันที่ใช้ในการปฏิบัติงาน = ๒,๗๐๕วันทำการ ใช้คนในการทำงานจำนวน๑๕ คน ดังนั้น เฉลี่ยจำนวนวันที่ใช้ทำงานต่อคนประมาณ ๑๘๑ วันทำการ/คน/ปี																				

หมายเหตุ : ระยะเวลาการปฏิบัติงาน อาจปรับเปลี่ยนได้ตามความจำเป็น เหมาะสม ตามนโยบายและอัตรากำลังของผู้ตรวจสอบภายใน

รายงานผลการตรวจสอบภายใน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

กลุ่มตรวจสอบภายใน ๑

หน้าที่ความรับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบหน่วยงานภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๑๖ สำนัก/กอง/ รวมทั้งสำนัก/กอง ในส่วนราชการ (ตั้งในต่างประเทศ) จำนวน ๑๑ หน่วยงาน และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ๗๖ จังหวัด ดังนี้

๑. สอบทาน วิเคราะห์ ประเมินความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน

๒. สอบทานความถูกต้อง ความเชื่อถือได้ของข้อมูลการเงิน การบัญชี

๓. สอบทานการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง

๔. สอบทานระบบการดูแลรักษาและความปลอดภัยของทรัพย์สิน

๕. ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ คณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน

๖. ประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ

๗. ติดตามผลการตรวจสอบ

๘. ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานให้เกิดการพัฒนาคุณภาพงานตรวจสอบภายใน

๙. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้วางแผนตรวจสอบงานทั้งหมด ๘ เรื่อง สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนด โดยสรุปผลการดำเนินการได้ดังนี้

๑) ตรวจสอบการบริหารและควบคุมพัสดุ

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ดำเนินการตรวจสอบการบริหารและควบคุมพัสดุ ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้ทราบว่าการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเก็บ การบันทึก การเบิกจ่าย การยืม การบำรุงรักษา การตรวจสอบ และการจำหน่ายพัสดุ ของหน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปฏิบัติเป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีการใช้ทรัพย์สินอย่างคุ้มค่า และมีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม รวมถึงทราบปัญหาหรืออุปสรรคและสาเหตุของการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ นำไปสู่การให้ข้อเสนอแนะและแนวทางปรับปรุงการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารพัสดุในภาพรวมของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้มีความถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ภายใต้การกำกับดูแลที่ดี **ผลการตรวจสอบพบว่า** หน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารและควบคุมวัสดุ ครุภัณฑ์ และรถราชการ เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบกำหนด แต่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่จะปฏิบัติงานต่อเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่คนเดิม ไม่ได้ศึกษาระเบียบและวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงาน ทำให้การปฏิบัติงานบางเรื่องยังไม่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบกำหนดไว้อย่างครบถ้วนถูกต้อง รวมทั้งหน่วยงานส่วนใหญ่ไม่มีระบบการควบคุมภายในที่เป็นลายลักษณ์อักษรในการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมพัสดุ เช่น การลงบัญชีวัสดุ การจ่ายวัสดุ และการเก็บรักษากุญแจ เป็นต้น สรุปประเด็นข้อตรวจพบที่สำคัญควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ การบริหารและการควบคุมวัสดุ บางหน่วยงานมีการดำเนินการไม่เป็นไปตามระเบียบกำหนด ส่งผลต่อระบบการควบคุมภายในที่ดี ดังนี้

๑.๑ จัดทำบัญชีวัสดุไม่เป็นไปตามแบบตัวอย่างบัญชีวัสดุที่ กวพ. กำหนด หรือจัดทำบัญชีวัสดุตามแบบ แต่ระบุรายละเอียดยังไม่ถูกต้อง ครบถ้วน

๑.๒ ไม่ได้ลงบัญชีควบคุมวัสดุในสมุดบัญชีวัสดุให้ครบถ้วนทุกรายการที่หน่วยงานมีการจัดซื้อ

๑.๓ ขออนุมัติเบิก-จ่ายวัสดุ ไม่ถูกต้องตามระเบียบกำหนดและขาดการสอบทานการฏิบัติงาน

ระหว่างกัน เช่น มีการเบิกจ่ายวัสดุก่อนได้รับอนุมัติสั่งจ่าย ไม่มีหลักฐานใบเบิกวัสดุ หัวหน้าหน่วยพัสดุไม่ได้ทำหน้าที่อนุมัติสั่งจ่ายพัสดุ และผู้ทำหน้าที่สั่งจ่ายพัสดุและผู้จ่ายพัสดุเป็นบุคคลเดียวกัน

๑.๔ จำนวนวัสดุคงเหลือ ณ วันเข้าตรวจสอบ ไม่ถูกต้องตรงกับบัญชีวัสดุ ประกอบกับมีวัสดุคงเหลือจำนวนมากที่ไม่มีการเบิกใช้งานเป็นเวลานานและบางรายการมีมูลค่าสูง

๑.๕ สถานที่เก็บรักษาวัสดุไม่มีกุญแจล็อค และไม่มิดชิดปลอดภัยเท่าที่ควร

ข้อตรวจพบที่ ๒ การบริหารและการควบคุมครุภัณฑ์ บางหน่วยงานมีการดำเนินการไม่เป็นไปตามระเบียบกำหนด ส่งผลต่อระบบการควบคุมภายในที่ดี ดังนี้

๒.๑ การบันทึกควบคุมครุภัณฑ์ยังคงใช้ทะเบียนครุภัณฑ์แบบเดิมที่กรมบัญชีกลางได้ยกเลิกแล้ว

๒.๒ ความมีอยู่จริงของครุภัณฑ์ไม่ถูกต้องตรงกับทะเบียนคุมทรัพย์สิน เช่น ไม่พบครุภัณฑ์ให้ตรวจสอบความมีตัวตนตามทะเบียนคุมทรัพย์สิน และรายการครุภัณฑ์ในทะเบียนคุมทรัพย์สินไม่ถูกต้องตรงตามการครอบครองของหน่วยงาน เป็นต้น

๒.๓ กำหนดเลขรหัสครุภัณฑ์ไม่ครบถ้วนทุกรายการ

๒.๔ เขียนเลขรหัสครุภัณฑ์ไว้ที่ตัวครุภัณฑ์ไม่ครบถ้วนทุกรายการ

๒.๕ ไม่มีการบันทึกและจัดทำประวัติการซ่อมบำรุงรักษาในทะเบียนคุมทรัพย์สินของครุภัณฑ์แต่ละรายการ ประกอบกับยังไม่มีหน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำแผนการซ่อมบำรุงและระยะเวลาในการซ่อมบำรุง ตามที่ระเบียบกำหนด

๒.๖ การยืมครุภัณฑ์ปฏิบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ระเบียบกำหนด เช่น ไม่มีการจัดทำหลักฐานการยืมครุภัณฑ์ระหว่างหน่วยงานไว้กันต่อกัน ผู้ยืมไม่ได้จัดทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษรหรือมีการจัดทำแต่ไม่แสดงเหตุผลและกำหนดวันส่งคืน และไม่ได้รับอนุมัติการยืมจากผู้มีอำนาจหรือผู้อนุมัติการยืมไม่ได้เป็นผู้มีอำนาจตามหลักเกณฑ์ระเบียบกำหนด

๒.๗ การจำหน่ายพัสดุ ปฏิบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ระเบียบกำหนด เช่นไม่ดำเนินการจำหน่ายครุภัณฑ์ที่รายงานผลการตรวจสอบพัสดุประจำปีว่ามีสภาพชำรุดควรจำหน่าย และครุภัณฑ์ที่ได้จำหน่าย หรือโอนให้หน่วยงานอื่นแล้ว ไม่ได้บันทึกบัญชีตัดจ่ายครุภัณฑ์ออกจากทะเบียนคุมทรัพย์สิน

ข้อตรวจพบที่ ๓ การบริหารและการควบคุมรถราชการ บางหน่วยงานมีการดำเนินการไม่เป็นไปตามระเบียบกำหนด ส่งผลต่อระบบการควบคุมภายในที่ดี ดังนี้

๓.๑ ไม่ได้จัดทำบัญชีควบคุมรถส่วนกลาง ตามบัญชีรถราชการ ประเภทรถส่วนกลาง (แบบ ๒) ของท้ายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓.๒ ความมีอยู่จริงของรถส่วนกลางไม่ถูกต้องตรงกับทะเบียนคุมทรัพย์สินและการครอบครอง

๓.๓ การพ่นตราเครื่องหมายประจำสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และอักษรชื่อย่อไว้ด้านข้างนอกรถทั้งสองข้าง ปฏิบัติไม่เป็นไปตามที่ระเบียบกำหนด

๓.๔ ไม่ได้บันทึกและจัดทำสมุดแสดงรายการซ่อมบำรุงรถราชการ ตามแบบ ๖ ท้ายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓.๕ รถส่วนกลางทุกคันของหน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไม่มีการตรวจมลพิษทางอากาศและระดับเสียงจากท่อไอเสียของรถส่วนกลาง และรายงานผลการดำเนินงานให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบ ตามที่ระเบียบกำหนด

๓.๖ สิ้นปีงบประมาณ ไม่มีการสำรวจและจัดทำเกณฑ์การใช้สิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิงของรถส่วนกลางทุกคัน และรายงานเกณฑ์การใช้สิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิงให้หัวหน้าหน่วยงานทราบ

ข้อตรวจพบที่ ๔ การตรวจสอบพัสดุประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ปฏิบัติไม่เป็นตามขั้นตอนที่ระเบียบกำหนด เช่นไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี ไม่ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ภายในเดือนกันยายน แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับพัสดุเป็นคณะกรรมการฯ คณะกรรมการฯ ไม่ได้รายงานผลการตรวจสอบพัสดุประจำปี หรือรายงานผลการตรวจสอบล่าช้า รวมทั้งรายงานครุภัณฑ์ไม่ครบถ้วน

ข้อตรวจพบที่ ๕ ระบบการควบคุมภายในด้านการบริหารและควบคุมวัสดุ ครุภัณฑ์ และยานพาหนะที่เกี่ยวกับคำสั่งและการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ ยังไม่เพียงพอเหมาะสม ดังนี้

๑. ไม่มีการมอบหมายเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ เพื่อทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง การรับ-จ่ายพัสดุ ลงบัญชีวัสดุ/ทะเบียนคุมทรัพย์สิน และควบคุมดูแลและเก็บรักษากุญแจรถราชการเป็นลายลักษณ์อักษร

๒. ผู้ทำหน้าที่รับ-จ่ายพัสดุ และลงบัญชีพัสดุไม่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่

๓. แต่งตั้งหัวหน้าเจ้าหน้าที่และหัวหน้าหน่วยพัสดุเป็นบุคคลคนเดียวกัน ซึ่งไม่เหมาะสม เนื่องจากทำหน้าที่ทั้งการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารควบคุมพัสดุ และการมอบหมายผู้ทำหน้าที่รับ-จ่ายพัสดุและลงบัญชี/ทะเบียนคุมพัสดุเป็นบุคคลคนเดียวกัน ทำให้ไม่มีการสอบทานความถูกต้องระหว่างกัน

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้หน่วยงานในสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีการควบคุมและดูแลพัสดุที่อยู่ในครอบครองให้มีการใช้และการบริหารพัสดุที่เหมาะสม คุ้มค่า และเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานมากที่สุด จึงเห็นควรให้มีการดำเนินการ ดังนี้

๑. ด้านการบริหาร

๑.๑ หัวหน้าหน่วยงานที่มีพัสดุและยานพาหนะอยู่ในความครอบครอง ควรดำเนินการดังนี้

๑) กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่กฎหมายและระเบียบกำหนดโดยเคร่งครัด

๒) ทบทวนการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งและมอบหมายการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ให้มีความเหมาะสมและเกิดระบบการควบคุมภายในที่ดี ดังนี้

๒.๑) แต่งตั้งผู้ทำหน้าที่หัวหน้าเจ้าหน้าที่กับหัวหน้าหน่วยพัสดุ ไม่ให้เป็นบุคคลเดียวกันทำหน้าที่ทั้งการซื้อหรือจ้างพัสดุและการอนุมัติสั่งจ่ายพัสดุ

๒.๒) แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ผู้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ให้ครบถ้วนถูกต้องตามที่ได้ปฏิบัติงานจริง และจัดทำคำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงานด้านพัสดุเกี่ยวกับการ จัดซื้อจัดจ้าง การรับ-จ่ายพัสดุ และการลงบัญชี/ทะเบียนคุมพัสดุ รวมถึงผู้ควบคุมดูแลและเก็บรักษากุญแจรถ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้มีความชัดเจนในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ผู้ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างไม่ควรเป็นบุคคลเดียวกันกับผู้ทำหน้าที่บริหารควบคุมพัสดุ และผู้ทำหน้าที่รับ-จ่ายพัสดุ และลงบัญชีพัสดุไม่ควรเป็นบุคคลเดียวกัน เพื่อระบบการควบคุมภายในที่ดี

๓) มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในที่ปรากฏในรายงานผลการตรวจสอบฉบับนี้

๑.๒ เพื่อให้เกิดการบริหารพัสดุและยานพาหนะของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เห็นควรให้มีหน่วยงานกลางกำหนดแนวทางและแจ้งเวียนให้ทุกหน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑) พิจารณากำหนดแบบใบเบิกวัสดุ ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยให้มีรายการที่มีสาระสำคัญตามความจำเป็นเหมาะสม

๒) พิจารณากำหนดแนวทางการจัดทำแผนการซ่อมบำรุงของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของระเบียบ ที่กำหนดให้พัสดุที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา มีการใช้งานอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานมากที่สุด

๓) หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมดูแลยานพาหนะ ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรดำเนินการดังนี้

๓.๑) การตรวจสอบมลพิษทางอากาศและระดับเสียงจากท่อไอเสีย

๓.๑.๑) ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มาดำเนินการตรวจสอบมลพิษทางอากาศและระดับเสียงจากท่อไอเสียรถส่วนกลางของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกคัน ครั้งแรกที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรายงานผลการตรวจสอบต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไป

๓.๑.๒) ในการตรวจสอบมลพิษครั้งต่อไป เห็นควรดำเนินการดังนี้

(๑) ตรวจสอบมลพิษทุกระยะเวลา ๖ เดือน หรือทุกระยะทาง ๑๕,๐๐๐ กิโลเมตร แล้วแต่อย่างใดจะถึงก่อน หรือภายหลังจากมีการซ่อมบำรุงที่เกี่ยวกับระบบการทำงานของเครื่องยนต์ หรือเมื่อถึงกำหนดที่ต้องมีการต่อทะเบียนยานพาหนะ เห็นควรให้มีหนังสือแจ้งสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ ให้มีการตรวจสอบมลพิษทางอากาศ และระดับเสียงจากท่อไอเสียพร้อมกันด้วย

(๒) รายงานผลการดำเนินงานให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างน้อยปีละครั้ง

๓.๒) กำหนดแนวทางการสำรวจและกำหนดเกณฑ์การใช้สิ้นเปลืองเชื้อเพลิงรถราชการ ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒. ด้านการปฏิบัติงาน

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่ใช้ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารพัสดุและยานพาหนะให้ชัดเจน เพื่อลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานและช่วยให้การปฏิบัติงานถูกต้องตามที่ระเบียบกำหนด

๒) ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ทราบว่าหน่วยงานมีระบบการควบคุมภายในด้านการบริหารงานโครงการเพียงพอ และเหมาะสม มีการปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนงาน รวมทั้งระเบียบ และคู่มือโครงการกำหนด จากการตรวจสอบโครงการฯ พบว่าโครงการฯ มีผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณเป็นเงินทั้งสิ้น ๖๐.๙๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๙๒ ของเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยใช้ไปในกิจกรรมการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ ปรับแนวคิดของเกษตรกรให้สามารถพึ่งพาตนเองในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามทฤษฎีใหม่ การติดตามผลการนำความรู้ไปปฏิบัติ และสนับสนุนการดำเนินการรวมกลุ่ม รวมถึงติดตามความก้าวหน้าและรายงานผลการดำเนินการรวมกลุ่ม และการบริหารจัดการโครงการฯ ได้แก่ ผลิตเอกสารและเผยแพร่ความรู้ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของโครงการฯ จ้างลูกจ้างชั่วคราว เป็นต้น การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และแผนผลการปฏิบัติงานโครงการ มีศูนย์ปราชญ์เข้าร่วมโครงการฯ ๑๓๘ ศูนย์ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๕,๘๘๙ ราย เกินกว่าเป้าหมายกำหนด การดำเนินงานบางกิจกรรมยังมีจุดอ่อนที่สำคัญต่อการวัด และประเมินผลการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ การบันทึกข้อมูลเกษตรกรในระบบฐานข้อมูลล่าช้า ไม่ถูกต้องครบถ้วน การติดตาม และการจัดทำรายงานไม่ถูกต้องคลาดเคลื่อน สรุปประเด็นข้อตรวจพบที่สำคัญควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ การวัดและประเมินผลการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

กิจกรรมการดำเนินงานโครงการที่มีอยู่ สามารถนำมาใช้วัดและประเมินผลการบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ แต่ทั้งนี้บางวัตถุประสงค์ไม่มีการทบทวนให้สอดคล้องกับกิจกรรมโครงการที่ได้รับงบประมาณประกอบกับมีข้อสังเกต ดังนี้

๑) แบบติดตามเกษตรกรที่ผ่านการอบรมโครงการ อาจยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการนำมาประเมินผล

๒) การรวมกลุ่มเกษตรกรบางกลุ่ม ยังไม่สามารถประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการรวมกลุ่มได้ และยังไม่ได้กำหนดแนวทาง/กิจกรรมการติดตามผลการรวมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง

๓) การจัดทำรายงานการติดตามและตรวจเยี่ยมการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายปราชญ์ไม่ครบถ้วนทุกจังหวัด และไม่เป็นไปตามแบบกำหนด

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรทบทวนวัตถุประสงค์โครงการให้สอดคล้องกับกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ และปรับปรุงกิจกรรมแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม และชัดเจนมากขึ้น เพื่อให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพในการวัด และประเมินผลการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. ทบทวนแบบติดตามและวิธีการติดตามประเมินผลเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม เพื่อสามารถสรุปประเมินผลการติดตามเกษตรกรที่ผ่านการอบรมได้ถูกต้องน่าเชื่อถือมากขึ้น และสามารถนำผลการประเมินดังกล่าวมากำหนดแนวทางให้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านปรับปรุงกิจกรรมหลักสูตร ตามสถานการณ์ปัจจุบัน และความพร้อมของเกษตรกรที่เข้ารับการอบรม ซึ่งจะทำให้เกิดความคุ้มค่าในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเกษตรกรได้มากขึ้นด้วย

๒. ปรับปรุงกิจกรรม/แนวทางการติดตามการรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานดำเนินการกลุ่ม รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลแผนผลกิจกรรมการดำเนินการรวมกลุ่มในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการต่อยอดและสนับสนุนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เกิดกระบวนการพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชนและกำหนดแผนการตลาดรองรับได้

๓. กำหนดมาตรการติดตามให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดที่ไม่จัดทำรายงานหรือจัดทำรายงานผลการติดตามตรวจเยี่ยมดังกล่าวไว้ไม่ครบทุกหัวข้อตามคู่มือโครงการกำหนด ให้จัดส่งรายงานหรือปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมให้กองนโยบายฯ ทันภายในปีงบประมาณ เพื่อกองนโยบายฯ จะได้สามารถนำข้อมูลดังกล่าวเป็นฐานข้อมูลจัดทำแผน/แนวทางการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านได้ต่อไป

ข้อตรวจพบที่ ๒ การบริหารจัดการโครงการ โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

๒.๑ การจัดทำรายงานและการบันทึกระบบฐานข้อมูล

๑) รายงานความก้าวหน้าของการฝึกอบรมไม่สอดคล้องตรงกันกับระบบฐานข้อมูล และไม่ถูกต้องตามเอกสารหลักฐานการเบิกจ่าย

๒) รายงานรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน บันทึกพื้นที่ทำการเกษตรไม่สอดคล้องตรงกันระหว่างก่อนและหลังการติดตามเกษตรกร

๓) การบันทึกข้อมูลเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมในระบบฐานข้อมูลล่าช้า ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง ทำให้ฐานข้อมูลเกิดความคลาดเคลื่อนไม่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ควรพิจารณาดำเนินการดังนี้

๑. ซักซ้อมการจัดทำรายงานความก้าวหน้าของการฝึกอบรมเกษตรกร การบันทึกข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในระบบฐานข้อมูล และแบบทะเบียนฐานข้อมูลเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมีความเข้าใจแนวทางการบันทึกที่ถูกต้องตรงกัน

๒. ตรวจสอบจำนวนเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมของแต่ละศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านจากระบบฐานข้อมูล และรายงานความก้าวหน้าของการฝึกอบรมเกษตรกร ให้ถูกต้องตรงกัน และตรวจสอบความถูกต้องของจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรในรายงานรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืนของเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมโครงการฯ หากพบปัญหาความไม่สอดคล้องกัน ให้ประสานงานกับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพื่อปรับปรุงแก้ไข และรวบรวมสาเหตุเพื่อกำหนดแนวทางการป้องกันต่อไป

๓. จัดเวทีประชุมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคในภาพรวมของการปฏิบัติงานโครงการ และกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานโครงการให้เหมาะสมในโอกาสต่อไป

๒.๒ การคัดเลือกเกษตรกร และการติดตามเกษตรกรผู้เข้ารับการอบรม

๑) มีการติดตามเกษตรกรรายเดียวกันซ้ำซ้อน ไม่เป็นไปตามแนวทางที่โครงการกำหนด

๒) ระบบการตรวจสอบเกษตรกรผู้มีคุณสมบัติในการเข้าร่วมโครงการฯ ยังไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ควรพิจารณาดำเนินการดังนี้

๑. ซักซ้อมความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบันทึกข้อมูลผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่เข้าร่วมโครงการฯ ในระบบฐานข้อมูลก่อนเพื่อให้ได้รายชื่อเกษตรกรฝึกอบรมที่มีคุณสมบัติตามแนวทางโครงการกำหนด และนำรายชื่อดังกล่าวมาเป็นฐานข้อมูลหลักในการสอบทานความถูกต้อง ตรงกันกับรายชื่อเกษตรกรที่ได้รับการติดตามของศูนย์ฯแต่ละรุ่น

๒. พัฒนาระบบฐานข้อมูลการติดตามเกษตรกร เพื่อให้สามารถตรวจสอบความซ้ำซ้อนในการติดตามเกษตรกรได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว

๓. พัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ โดยอาจกำหนดเงื่อนไขการบันทึกข้อมูลเกษตรกรที่ไม่ถูกต้อง ให้ระบบมีการแจ้งเตือนหรือป้องกันการบันทึก เพื่อให้ฐานข้อมูลเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการถูกต้องตามระเบียบและแนวทางกำหนดต่อไป

ข้อสังเกตที่ ๑ การถ่ายทอดและฝึกอบรมความรู้ความเข้าใจ

เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ไม่ได้นำความรู้เรื่องจัดทำบัญชีครัวเรือนมาปรับใช้ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเกษตรกรรมยั่งยืนและรูปแบบหลักในการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ยังไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ควรพิจารณาประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร แนวทางการถ่ายทอดหรือสื่อการสอน ในเรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ เกิดแรงจูงใจในการนำไปปฏิบัติต่อ และเพิ่มองค์ความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน ๕ รูปแบบ ได้แก่ เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ให้ปราชญ์ชาวบ้านนำไปปรับใช้ถ่ายทอดให้เกษตรกรเข้าใจมากขึ้น

ข้อสังเกตที่ ๒ การจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ความรู้และสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ ของศูนย์ฯ มีข้อมูลประกอบการพิจารณาปริมาณการจัดพิมพ์ยังไม่เหมาะสมเพียงพอ เนื่องจากจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ไว้ทุกปีในจำนวนที่ใกล้เคียงกับปีก่อน โดยไม่พบการสำรวจความต้องการหรือปริมาณการใช้ประโยชน์ก่อนการจัดหา อาจส่งผลให้การใช้งบประมาณไม่คุ้มค่า

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ควรพิจารณาทบทวนการจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ความรู้และสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน และสำรวจปริมาณเอกสารหนังสือคงเหลือจากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด มาประกอบการพิจารณาจัดหาด้วยทุกครั้ง เพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลคำนวณปริมาณการจัดพิมพ์เพื่อให้เกิดประโยชน์กับเกษตรกรและการใช้เงินงบประมาณมีความคุ้มค่ามากยิ่งขึ้น

๓) ตรวจสอบการดำเนินงานการเงิน และพัสดุกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงานการเงิน และพัสดุกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อตรวจสอบการจัดสรรเงินกองทุน การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ รวมทั้งสอบทานระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับการเก็บรักษาเงินว่ามีความเพียงพอและเหมาะสม ผลการตรวจสอบพบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ สรุปประเด็นข้อตรวจพบที่สำคัญควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ การพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนให้กับโครงการที่หน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีโครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนและมีสถานะเป็นลูกหนี้ของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เอกสารวาระการประชุมไม่ปรากฏการนำเสนอข้อมูลประวัติการใช้จ่ายเงินกองทุนย้อนหลัง ๓ ปี เพื่อประกอบการพิจารณากลั่นกรองฯ และคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ตามที่ระเบียบคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรว่าด้วยหลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๘ กำหนด

ข้อเสนอแนะ ควรพิจารณานำเสนอข้อมูลประวัติการใช้จ่ายเงินกองทุน ของส่วนราชการย้อนหลัง ๓ ปี เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนของคณะอนุกรรมการพิจารณากลั่นกรองฯ และคณะอนุกรรมการพิจารณากลั่นกรองฯ และคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร

ข้อตรวจพบที่ ๒ ผลการเบิกจ่ายเงินกองทุน ตามรายการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณในแต่ละรายจ่าย ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ยังมีบางรายการมีผลการเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามรายการที่ได้รับจัดสรร ดังนี้

๒.๑) รายการวงเงินกู้ยืม/สนับสนุน วงเงินงบประมาณ ๓,๔๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่เบิกจ่ายได้เพียง ๙๐๗,๔๕๘,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖๐

๒.๒) ยังไม่มีการดำเนินการโครงการรับรู้และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร วงเงินงบประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อเสนอแนะ การจัดทำประมาณการรายจ่าย ควรพิจารณาคำนวณค่าใช้จ่ายจากฐานข้อมูลค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงในปีงบประมาณก่อน และควรคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการพิจารณาอนุมัติ และจัดสรรโครงการ เพื่อนำไปใช้ประกอบการขออนุมัติประมาณการรายจ่ายประจำปีในปีถัดไปจากกระทรวงการคลัง

๔) ตรวจสอบงบเดือน และใบสำคัญคู่จ่าย สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศและฝ่ายการเกษตร

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ดำเนินการตรวจสอบงบเดือนและใบสำคัญคู่จ่ายสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศและฝ่ายการเกษตร (การปฏิบัติงานโครงการภายใต้งบรายจ่ายอื่น ค่าใช้จ่ายเพื่อส่งเสริมและผลักดันภารกิจด้านการเกษตรต่างประเทศ) จำนวน ๑๐ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป กรุงโรม กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. กรุงปักกิ่ง กรุงโตเกียว กรุงจาการ์ตา กรุงแคนเบอร์รา ฝ่ายการเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว นครลอสแอนเจลิส และนครเซี่ยงไฮ้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบทานการปฏิบัติงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี การเบิกจ่ายเงินตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง และระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม จากการสอบทานพบว่า ส่วนใหญ่ได้มีการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามที่ได้รับอนุมัติ แต่ยังมีการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ที่เกี่ยวข้อง สรุปประเด็นข้อตรวจพบที่สำคัญควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

๑. การดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม

ข้อสังเกต การดำเนินงานโครงการในลักษณะส่งเสริมภาพลักษณ์ของสินค้าเกษตรไทยหรืออาหารไทยพบว่า สำนักงานฯ ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินงานโครงการดังกล่าว จะดำเนินการจัดนิทรรศการ หรือจัดบูทประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีความหลากหลายของสินค้าเกษตร ที่นำไปจัดแสดงหรือส่งเสริมให้มีการรู้จักสินค้าเกษตรไทย ทั้งนี้ ได้รับการชี้แจงเหตุผลว่าจะพิจารณาจากความต้องการสินค้าเกษตรในต่างประเทศมากกว่าสินค้าเกษตรที่มีการผลิตอยู่ภายในประเทศ โดยเน้นสินค้าที่มีคุณภาพผ่านการรับรองตามหลักเกณฑ์มาตรฐานสินค้าเกษตรในระดับสากล ซึ่งส่วนใหญ่จะจัดซื้อสินค้าเกษตรกับภาคเอกชนที่มีความพร้อมในการส่งออกสินค้า เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนหรือกลุ่มเกษตรกร ยังไม่มีกำลังการผลิตที่เพียงพอต่อความต้องการ และยังไม่รู้จักวิธีการจัดส่งสินค้า รวมถึงยังไม่สามารถพัฒนาสินค้าให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานในระดับสากลกำหนด แต่อย่างไรก็ตามสำนักงานฯ ได้มีการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการส่งเสริมสินค้าเกษตร ที่มีความต้องการในต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ สำนักงานฯ ควรเน้นการส่งเสริมสินค้าเกษตรอินทรีย์ หรือผลิตภัณฑ์ออร์แกนิคจากกลุ่มเกษตรกรที่เพาะปลูกสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรไทยอย่างยั่งยืนตามนโยบายของรัฐบาล

๒. งบเดือนและใบสำคัญคู่จ่าย

๒.๑ การจัดทำงบเดือน

ข้อตรวจพบที่ ๑ ไม่พบการจัดทำรายงานเงินยืมค้างชำระ และบันทึกหมวดรายจ่ายยังไม่ถูกต้อง ในรายงานเงินงบประมาณรายจ่าย

ข้อเสนอแนะ

๑. หากมีรายการลูกหนี้เงินยืมค้างชำระ ณ วันสิ้นเดือนให้มีการจัดทำรายงานเงินยืมค้างชำระ ตามแบบหมายเลข ๑๐ ของคู่มือระบบบัญชีและแบบงบเดือนของส่วนราชการในต่างประเทศ พ.ศ.๒๕๑๐

๒. ปรับปรุงการบันทึกหมวดรายจ่ายให้ถูกต้องตามหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ

๒.๒ หลักฐานการจ่ายเงินตามใบสำคัญคู่จ่าย

ข้อตรวจพบที่ ๑ การเบิกจ่ายเงินค่าซื้อวัสดุ หรือจ้างเหมาบริการ บางสำนักงานฯ ไม่ได้ดำเนินการตามระเบียบพัสดุ ดังนี้

๑) มีการจ่ายเงินค่าสนับสนุนผลไม้ไทยในการจัดงานเทศกาลไทย และสนับสนุนการจัดงานโครงการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์อาหารไทยร่วมกับสถานเอกอัครราชฑูต

๒) มีการจ่ายเงินให้บริษัทนำเที่ยว ประกอบด้วยรายการค่าเช่ารถตู้ ๒ คัน ค่าที่พัก ค่าไกด์ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าบัตรผ่านประตู

๓) มีการเบิกค่าเช่ารถตู้โดยสาร แต่ไม่พบหลักฐานการปฏิบัติตามระเบียบฯ พัสดุ

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้อัครราชทูตฯ กำกับดูแล และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบฯ โดยเคร่งครัด และชี้แจงเหตุผลความจำเป็นเสนอปลัดกระทรวงฯ ผ่านกองคลังที่ไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบฯ เพื่อขอยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบฯ พัสดุกับกระทรวงการคลัง

ข้อตรวจพบที่ ๒ มีการจ้างเหมาเช่าพื้นที่เพื่อใช้จัดแสดงสินค้าเกษตร โดยปฏิบัติตามระเบียบฯ พัสดุ ซึ่งตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๒๐๓๒๖ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ เรื่อง ขอหารือการเบิกค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมงาน เพื่อจัดนิทรรศการกรมบัญชีกลางได้ตอบข้อหารือในการเช่าพื้นที่จัดงานว่า หากส่วนราชการเช่าพื้นที่โดยตรงแต่เป็นการเข้าร่วมงานโดยจ่ายค่าเช่าพื้นที่ตามที่หน่วยงานที่จัดงานกำหนด ไม่ถือเป็นการจัดหาพัสดุตามความหมายของระเบียบพัสดุ

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้อัครราชทูตฯ กำกับดูแล และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการ หากมีกรณีการเช่าพื้นที่จัดงานในลักษณะนี้อีก ให้ปฏิบัติตามหนังสือตอบข้อหารือกรมบัญชีกลาง

ข้อตรวจพบที่ ๓ การเบิกจ่ายเงินและหลักฐานประกอบการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการยังปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบกำหนด

๑) หลักฐานบัตรโดยสารเครื่องบิน ระบุวันเดินทางก่อนวันที่ที่ข้าราชการได้รับการอนุมัติให้เดินทางไปราชการ

๒) เบิกค่าใช้จ่ายเป็นค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน ให้กับบุคคลภายนอก โดยไม่พบว่าได้มีการขออนุมัติเทียบตำแหน่งบุคคลที่ไม่ได้เป็นข้าราชการที่มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

๓) ผู้เดินทางไม่ได้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นที่ไม่อาจพักรวมกับผู้อื่นได้ และมีการเบิกค่าห้องพักเกินกว่าระเบียบฯ กำหนด โดยไม่ได้เสนอหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาอนุมัติ

๔) การเดินทางไปราชการต่างประเทศ โดยสายการบินอื่นที่ไม่ใช่สายการบินของบริษัทการบินไทย จำกัด(มหาชน)

๕) มีการใช้รถยนต์ส่วนกลางเพื่อไปรับเจ้าหน้าที่จากสนามบินกลับจากการเดินทางไปราชการ และมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าที่จอดรถยนต์ชั่วคราว

ข้อเสนอแนะ ให้สำนักงานฯ ดำเนินการดังนี้

๑. ชี้แจงเหตุผลกรณีเดินทางก่อนวันที่ได้รับอนุมัติเสนอปลัดกระทรวงฯ ผ่านกองคลังเพื่อพิจารณาอนุมัติ และหากไม่มีเหตุผลความจำเป็นในกรณีดังกล่าว ให้คืนเงินค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน

๒. ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นเสนอปลัดกระทรวงฯ ผ่านกองคลังกรณีเบิกค่าใช้จ่ายให้กับบุคคลภายนอก และไม่ได้ดำเนินการตามระเบียบฯ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบฯ ต่อไป

๓. ขอให้ผู้เดินทางชี้แจงเหตุผลความจำเป็นที่ไม่อาจพักรวมกับผู้อื่นได้ และเบิกค่าห้องพักเกินกว่าระเบียบฯ กำหนด เสนอปลัดกระทรวงฯ และหากไม่มีเหตุผลความจำเป็นในกรณีดังกล่าว ให้คืนเงิน

๔. ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นที่เดินทางโดยสายการบินอื่นที่ไม่ใช่สายการบินของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)

๕. เรียกค่าที่จอดรถคืนจากผู้เดินทาง และนำส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดินต่อไป

ข้อตรวจพบที่ ๔ การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการบริหารฯ ยังปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ

๑) มีการเบิกจ่ายค่าจ้างพิมพ์นามบัตรของเจ้าหน้าที่สำนักงานฯ

๒) มีการจัดซื้อถุงใส่ของที่ระลึก (Goodia Bag) และมอบเป็นของที่ระลึกให้แขกผู้มีเกียรติและผู้เข้าร่วมงาน

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้อัครราชทูตที่ปรึกษาฯ กำกับดูแลและสั่งการเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบฯ โดยเคร่งครัดในกรณีที่จะเบิกค่าใช้จ่ายในการบริหารงานนอกเหนือไปจากระเบียบฯ กำหนด ต้องเสนอขออนุมัติปลัดกระทรวงฯ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณก่อนดำเนินการ

ข้อตรวจพบที่ ๕ การเบิกจ่ายเงินยืม ยังปฏิบัติไม่เป็นไประเบียบกำหนด

๑) มีการอนุมัติเงินยืมให้ข้าราชการที่ยังไม่ได้ชำระคืนเงินยืม

๒) มีการจ่ายเงินยืมสำหรับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ และค่าใช้จ่ายในการจัดนิทรรศการ โดยผู้ยืมเงินไม่ได้เดินทางไปราชการในครั้งนี้ด้วย

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้อัครราชทูตที่ปรึกษาฯ กำกับดูแล และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบต่อไป

๓. ระบบการควบคุมภายใน

ข้อสังเกตที่ ๑ การจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งเดิมกำหนดให้มีการรายงานผลเป็นรายเดือน ส่งให้สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ ภายในวันที่ ๓ ของเดือนถัดไป แต่พบว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงการรายงานผลเป็นรายไตรมาส อาจทำให้การรายงานผลการดำเนินงาน รวมถึงรายงานสถานการณ์ด้านการเกษตรในต่างประเทศ เสนอผู้บริหารกระทรวงหรือการจัดทำข้อมูลส่งสำนักงบประมาณไม่เป็นปัจจุบัน อีกทั้งสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ ในฐานะผู้ติดตามผลการปฏิบัติงาน และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อสำนักงบประมาณ อาจไม่มีข้อมูลเตรียมไว้ให้สำนักงบประมาณ เพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมายตัวชี้วัดรวมถึงวิธีการปฏิบัติงาน และวิธีการรายงานผลการปฏิบัติงาน ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

ข้อสังเกตที่ ๒ รูปแบบของการรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน ที่กำหนดให้สำนักการเกษตรต่างประเทศ ติดตาม รวบรวม และประมวลผลรายงานการควบคุมภายในภาพรวมของสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศและฝ่ายการเกษตร อาจยังไม่สะท้อนให้เห็นถึงความเสี่ยงหรือจุดอ่อนในกระบวนการปฏิบัติงานของแต่ละประเทศ

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ และสำนักพัฒนาระบบบริหาร นำข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายในไปพิจารณา

๕) ตรวจสอบการบริหารงานด้านเทคโนโลยีสานสนเทศ

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ดำเนินการตรวจสอบการบริหารงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้ทราบว่าสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการควบคุมและปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยระบบสารสนเทศ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓ รวมถึงระบบงานสารสนเทศ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามพันธกิจองค์กร จากการตรวจสอบ พบว่า ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีการควบคุมด้านการรักษาความปลอดภัยระบบสารสนเทศ โดยจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พ.ศ. ๒๕๕๖ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติดังกล่าวมีผลบังคับใช้นับจากผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ และ ได้ประกาศให้บุคลากรในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบแล้ว ซึ่งปัจจุบันศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อยู่ระหว่างดำเนินการทบทวนและจัดทำร่างนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด สรุปประเด็นข้อตรวจพบที่สำคัญควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ข้อสังเกต

๑. ไม่พบหลักฐานการทบทวนและปรับปรุงนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๒. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ใช้งาน ด้านความมั่นคงปลอดภัยและผลกระทบที่เกิดจากการใช้งานระบบสารสนเทศโดยไม่ระมัดระวังหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ยังไม่เพียงพอ

๓. การลงทะเบียนผู้ใช้งาน (Usre registration) ยังมีการปฏิบัติไม่ครบทุกขั้นตอน

๔. การควบคุมและจำกัดสิทธิเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้งานระบบสารสนเทศ ยังไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

๑. ทบทวนวิธีการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด หรือปรับปรุงทบทวนนโยบายและแนวปฏิบัติฯ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และหน้าที่ความรับผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้ชัดเจนมากขึ้น

๒. จัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ แนวปฏิบัติการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่ายที่กระทบพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และกำชับให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

๓. ซักซ้อมความเข้าใจให้ผู้รับบริการของสำนัก/กอง ของหน่วยงานในสังกัด สป.กษ. เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสี่ยง หรือความเสียหายอันเนื่องมาจากผู้ใช้งานที่อยู่ในการกำกับ ดูแล ไม่มีสิทธิ์ใช้งานในระบบสารสนเทศ

๖) ตรวจสอบการเงินบัญชีระบบ GFMIS และระบบ KTB Corporate Online

๖.๑) ตรวจสอบการเงินบัญชีระบบ GFMIS และระบบ KTB Corporate Online ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการตรวจสอบการเงินบัญชีระบบ GFMIS และระบบ KTB Corporate Online เพื่อให้ทราบว่า รายงานการเงินระดับหน่วยเบิกจ่ายประจำเดือนแสดงข้อมูลด้านบัญชี เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กรมบัญชีกลางกำหนด และการปฏิบัติงานด้านการจ่ายเงิน การรับเงินและนำเงินส่งคลัง มีความถูกต้องและมีเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้องในสาระสำคัญตามที่ระเบียบและหนังสือสั่งการกำหนด รวมทั้งมีระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน **ผลการตรวจสอบ**การปฏิบัติงานด้านการเงินบัญชี และตรวจสอบความถูกต้องของรายงานการเงินประจำเดือน งวด ๑-๖ จากระบบ GFMIS ตามเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กรมบัญชีกลางกำหนด รวม ๒ เรื่อง

<u>เรื่องที่ ๑</u> ความถูกต้อง มีการแสดงยอดคงเหลือและรายการเคลื่อนไหวของบัญชีตามที่กำหนด

<u>เรื่องที่ ๒</u> ความรับผิดชอบ สามารถจัดส่งรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด

ปรากฏว่า การปฏิบัติงานด้านการเงินบัญชี ส่วนใหญ่ถูกต้องและครบถ้วนเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีระบบการควบคุมภายในด้านการเงินบัญชีเพียงพอและเหมาะสมในระดับหนึ่ง แต่มีบางเรื่องเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงินยังไม่เป็นไปตามที่ระเบียบและหนังสือสั่งการกำหนด โดยสรุปสาระสำคัญในประเด็นข้อตรวจพบ ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

๑. การปฏิบัติงานด้านการเงินบัญชีในระบบ GFMIS และระบบ KTB Corporate Online

๑.๑ รายงานงบทดลองและการจัดทำบัญชี ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานถูกต้องและครบถ้วน เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ *<u>ยกเว้น</u> เรื่องความถูกต้อง ของบัญชีเงินฝากธนาคารและบัญชีครุภัณฑ์ และเรื่องความรับผิดชอบ ในการจัดส่งรายงานงบทดลอง* โดยปรากฏข้อตรวจพบ ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะให้หน่วยรับตรวจนำไปปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงานด้านบัญชี เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินผลฯ ตามที่กรมบัญชีกลางกำหนดต่อไป ดังนี้

<u>บัญชีเงินฝากธนาคาร</u>

๑) ไม่มีการจัดทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร ครบทุกบัญชีและทุกเดือน

ข้อเสนอแนะ ทุกสิ้นเดือน เห็นควรให้เจ้าหน้าที่การเงินจัดทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคารทุกบัญชี โดยเรียกบัญชีแยกประเภทเงินฝากธนาคารจากระบบ GFMIS เปรียบเทียบกับใบแจ้งยอดเงินฝากธนาคารของธนาคารและพิสูจน์ยอดความต่างระหว่างกัน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกข้อมูลทางบัญชี

๒) บันทึกตัดจ่ายบัญชีเงินฝากธนาคารโครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านในระบบ GFMIS ไม่ครบถ้วน

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบหลักฐาน การรับ-จ่ายเงินและบันทึกบัญชีให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

๓) ไม่ได้บันทึกรายการบัญชีรับ-จ่ายเงินเงินฝากออมทรัพย์ในระบบ GFMIS ของบัญชีกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน และโครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านประกอบกับในระบบ GFMIS เงินฝากออมทรัพย์มียอดคงค้างสะสมยกมาคลาดเคลื่อนตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสั่งการให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการ ดังนี้

๑. บันทึกรับรู้รายการรับ-จ่ายบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ในระบบ GFMIS ของบัญชีกองทุนหมุนเวียนฯ และโครงการพัฒนาฯ ให้ครบถ้วนทุกรายการ

๒. ค้นหาและตรวจสอบหลักฐานการรับ-จ่าย และปรับปรุงบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

<u>บัญชีครุภัณฑ์</u>

๑) รายการบัญชีสินทรัพย์ (ระบุประเภท) คงเหลือในระบบ GFMIS กับทะเบียนคุมทรัพย์สิน และรายงานตรวจนับพัสดุประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ยังไม่ถูกต้องตรงกัน เนื่องจากไม่ได้ตัดบัญชีสินทรัพย์ที่ได้จำหน่ายแล้วออกจากระบบ GFMIS และมีรายการสินทรัพย์ที่บันทึกในระบบ GFMIS แต่ไม่พบการบันทึกในทะเบียนคุมทรัพย์สิน

๒) จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินตามรูปแบบเดิม (ทะเบียนครุภัณฑ์) ไม่เป็นตามรูปแบบที่หนังสือกรมบัญชีกลางกำหนด

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัด กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการดังนี้

๑. บันทึกควบคุมครุภัณฑ์ทุกรายการในทะเบียนคุมทรัพย์สิน โดยแยกเป็นชนิดประเภทของครุภัณฑ์ ตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๒. รวบรวมและตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับครุภัณฑ์ที่ได้จำหน่ายแล้ว และดำเนินการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ในระบบ GFMIS เพื่อให้ข้อมูลรายการสินทรัพย์มีความถูกต้องต่อไป

๓. ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการได้มาของครุภัณฑ์ที่ไม่พบในทะเบียนคุมทรัพย์สิน จำนวน ๑๐ รายการ หากปรากฏว่าบันทึกไว้ไม่ถูกต้องให้ปรับปรุงทรัพย์สินในระบบ GFMIS และทะเบียนคุมทรัพย์สินต่อไป

๔. ตรวจสอบรายงานยอดคงเหลือบัญชีสินทรัพย์ (ระบุประเภท) จากระบบ GFMIS กับทะเบียนคุมทรัพย์สิน เป็นประจำอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

<u>การจัดส่งงบทดลองให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค</u>

๑) จัดส่งงบทดลองไม่ทันภายในเวลาที่กำหนด และ หัวหน้าหน่วยเบิกจ่ายไม่ได้ลงลายมือชื่อกำกับรับรองความถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัด ลงลายมือชื่อกำกับรับรองความถูกต้องในงบทดลองที่จัดส่ง และกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดส่งงบทดลองให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคทุกเดือน ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป และจัดส่งรายงานประจำปีให้ครบถ้วนทุกรายงานภายใน ๖๐ วัน นับจากวันสิ้นปีงบประมาณ ตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๒) การจัดส่งรายงานการเงินประจำปี ๒๕๖๐ ไม่ได้จัดส่งรายงานที่เกี่ยวข้องกับเงินทดรองราชการ

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัด กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบนำส่งรายงานการเงินประจำปีให้ครบถ้วนทุกรายงาน ตามหนังสือสั่งการกรมบัญชีกลางกำหนด

๑.๒ การปฏิบัติงานการจ่ายเงิน การรับเงินและนำเงินส่งคลัง ในระบบ GFMIS และระบบ KTB Corporate Online **ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานถูกต้อง**เป็นไปตามที่ระเบียบการเบิกจ่ายเงิน เก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกำหนด **แต่บางหน่วยงานยังไม่ได้เริ่มการโอนจ่ายเงิน การรับเงินและนำเงินส่งคลังผ่านระบบ KTB Corporate Online ซึ่งพร้อมจะเริ่มดำเนินการในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๑** ทั้งนี้ จากการตรวจสอบปรากฏข้อตรวจพบ ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ เพื่อให้หน่วยรับตรวจนำไปปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงาน ดังนี้

<u>การจ่ายเงิน</u>

๑) การบันทึกวันที่ผ่านรายการจ่ายเงิน ขจ ๐๕ ในระบบ GFMIS ไม่ใช่วันที่ที่จ่ายเงินให้กับเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงินตามหลักฐานการจ่ายเงิน

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการดังนี้

๑. บันทึกบัญชีการจ่ายเงินในระบบ GFMIS ในวันที่จ่ายเงินให้เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิ

๒. ระบุวันที่ผ่านรายการเป็นวันเดียวกับวันที่จ่ายเงินให้เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน

๒) การจ่ายตรงให้เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงินไม่ได้เรียกรายงานการจ่ายเงินจากระบบ GFMIS มาแนบเป็นหลักฐานการจ่ายของส่วนราชการตามระเบียบกำหนด และส่วนใหญ่ไม่มีใบเสร็จรับเงินมาประกอบเอกสารใบสำคัญคู่จ่ายให้ครบถ้วน

ข้อเสนอแนะ กรณีการจ่ายเงินให้เจ้าหนี้/ผู้มีสิทธิรับเงินโดยตรงเห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

๑. พิมพ์ “รายงานแสดงการจ่ายเงินเข้าบัญชีของผู้มีสิทธิรับเงิน” มาสอบทานความถูกต้องและแนบประกอบเอกสารใบสำคัญคู่จ่าย เพื่อเป็นหลักฐานการจ่ายของส่วนราชการ

๒. เรียกใบเสร็จรับเงินจากเจ้าหนี้/ผู้มีสิทธิรับเงินมาแนบประกอบเอกสารใบสำคัญคู่จ่าย ทั้งนี้ หากไม่สามารถติดตามใบเสร็จรับเงินได้ ให้ทำหนังสือแจ้งสำนักงานสรรพากรพื้นที่ ตามที่หนังสือสั่งการกำหนด

๓) การบันทึกบัญชีแยกประเภทค่าใช้จ่ายในระบบ GFMIS บางรายการ ไม่เป็นไปตามผังบัญชีมาตรฐานสำหรับหน่วยงานภาครัฐ Version ๒๕๖๐ กำหนด

ข้อเสนอแนะ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด ควรมอบหมายให้มีผู้สอบทานการบันทึกบัญชีในระบบ GFMIS และกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีความรอบคอบในการบันทึกบัญชีแยกประเภทให้ถูกต้องเป็นไปตามผังบัญชีมาตรฐาน Version ๒๕๖๐

๔) การจ่ายเงินค่าวิทยุโทรศัพท์เคลื่อนที่ ไม่ได้จ่ายตรงให้กับเจ้าหนี้ตามที่ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๕ กำหนด แต่จ่ายเงินโดยโอนผ่านระบบ KTB Corporate Online ให้แก่ข้าราชการที่ได้สำรองจ่ายเงินส่วนตัวไปก่อน ซึ่งไม่ได้อยู่ในรายการค่าใช้จ่ายที่กระทรวงการคลังกำหนด ให้จ่ายเงินโดยโอนผ่านระบบ KTB Corporate Online

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัด กำกับดูแลให้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้เบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าสาธารณูปโภคตามรายการที่กรมบัญชีกลางกำหนดให้กับเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงินโดยตรง

๒. การเบิกจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิรับเงินโดยวิธีการโอนผ่าน KTB Corporate Online ให้ดำเนินการจ่ายเฉพาะกรณีค่าใช้จ่าย ตามหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๐๒.๒/ ว๑๐๓ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๙ กำหนด อย่างเคร่งครัด

๕) การเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ และค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ไม่ได้โอนเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online ให้กับผู้มีสิทธิรับเงินแต่ละราย

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัด กำกับดูแลเจ้าหน้าที่โอนเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online ให้กับ ผู้มีสิทธิรับเงินรายตัว เพื่อให้เป็นหลักฐานการจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินรายตัวได้ถูกต้องต่อไป

๖) การโอนจ่ายเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online ยังไม่ได้ให้ข้าราชการ ลูกจ้าง หรือพนักงานราชการของหน่วยงาน กรอกข้อมูลใน “แบบแจ้งข้อมูลการรับเงินโอนผ่านระบบ KTB Corporate Online” และนำข้อมูลมาจัดทำทะเบียนคุมการโอนเงินในระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับใช้ในการ

ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลการโอนเงิน และเจ้าหน้าที่ไม่แยกโอนเงินให้ผู้มีสิทธิรับเงินตามรายการขอเบิก แต่รวมจำนวนเงินรายการขอเบิกและทำการโอนเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online ให้กับผู้มีสิทธิรับเงินครั้งเดียว

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการดังนี้

๑. แจ้งให้ข้าราชการ ลูกจ้าง หรือพนักงานราชการของสำนักงานฯ กรอกข้อมูลการรับเงินโอนผ่านระบบ KTB Corporate Online ตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนดและจัดทำทะเบียนคุมการโอนเงินในระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อเตรียมความพร้อมในการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหน้าที่ รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลการโอนเงินต่อไป

๒. ทุกครั้งที่มีการโอนจ่ายเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online ให้กับผู้มีสิทธิรับเงินครั้งแรก ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดให้ผู้มีสิทธิรับเงินกรอกแบบแจ้งข้อมูลการรับเงินโอนผ่านระบบฯ และจัดทำทะเบียนคุมการโอนเงินในระบบคอมพิวเตอร์ต่อไป

๓. แยกการโอนเงินให้ผู้มีสิทธิรับเงินตามรายการขอเบิก เพื่อให้หลักฐานการโอนเงินสอดคล้องกับเอกสารการขอเบิกเงิน และไม่เกิดความยุ่งยากในการตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานการจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิในภายหลัง

<u>การรับเงินและนำเงินส่งคลัง</u>

การชำระเงิน เจ้าหน้าที่ไม่ได้ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงิน ได้แก่ กรณีลูกหนี้เงินยืมราชการหรือลูกหนี้เงินทดรองราชการมีการส่งคืนเงินสดคงเหลือ และการรับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัด กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้งที่มีการรับเงิน

๑.๓ เอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงิน ยังไม่เป็นไปตามที่ระเบียบและหนังสือสั่งการกำหนด ดังนี้

๑) การเบิกจ่ายเงินค่าวิทยุโทรศัพท์เคลื่อนที่จากเงินทดรองราชการ

ข้อเสนอแนะ เกษตรและสหกรณ์จังหวัดควรกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเบิกจ่ายเงินค่าวิทยุโทรศัพท์เคลื่อนที่ กรณีมีเงินสมทบจากข้าราชการ ให้เป็นไปตามที่หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๓/ว๙๒ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ รวมทั้งการเบิกจ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคอื่นให้เป็นไปตามที่ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๕ และข้อ ๕๘ กำหนด

๒) การเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านรายเดือนล่วงหน้าให้ข้าราชการผู้มีสิทธิก่อนอยู่อาศัยครบเดือน

ข้อเสนอแนะ เกษตรและสหกรณ์จังหวัดควรกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านให้ผู้มีสิทธิ เมื่อผู้มีสิทธิได้อยู่อาศัยครบในแต่ละเดือนแล้ว

๓) หลักฐานการจ่ายบางรายการยังไม่ครบถ้วนถูกต้องตามระเบียบกำหนด

๓.๑ การเบิกจ่ายเงินคืนให้แก่ข้าราชการที่สำรองจ่ายเงินส่วนตัวไปก่อน ไม่มีหลักฐานใบสำคัญรับเงินเพื่อเป็นหลักฐานการจ่ายเงิน

๓.๒ เมื่อผู้ยืมส่งหลักฐานการจ่าย ไม่ได้จัดทำใบรับใบสำคัญ และไม่บันทึกรับคืนด้านหลังของสัญญายืมเงิน

ข้อเสนอแนะ

๑. เห็นควรให้ข้าราชการ/ลูกจ้างของส่วนราชการที่สำรองเงินส่วนตัวไปก่อน โดยที่ได้รับใบเสร็จรับเงินซึ่งมีรายการไม่ครบถ้วนตามระเบียบกำหนด หรือไม่อาจเรียกใบเสร็จรับเงินจากผู้รับเงินได้

ให้ข้าราชการ/ลูกจ้างจัดทำใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน และเมื่อสำนักงานฯ มีการจ่ายเงินคืน ให้ข้าราชการ/ลูกจ้างนั้นลงชื่อรับเงินในใบสำคัญรับเงิน เพื่อเป็นหลักฐานการจ่าย

๒. หลักฐานการเบิกจ่ายเงินยืม ให้เจ้าหน้าที่การเงินปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ ดังนี้

๒.๑ จัดทำใบรับใบสำคัญขึ้นเองตามรูปแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด หรือขอเบิกใบรับใบสำคัญจาก ฝ่ายพัสดุ กองคลัง สป.กษ.

๒.๒ จัดทำทะเบียนคุมใบรับใบสำคัญเช่นเดียว กับการควบคุมใบเสร็จรับเงิน

๓. ทุกครั้งที่มีการคืนเงินยืม ให้มีการบันทึกด้านหลังสัญญายืมเงินทุกฉบับ

๔) มีการเบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ให้แก่เจ้าหน้าที่ในการไปร่วมจัดงานนิทรรศการเสมือนจริง (โครงการตามพระราชปณิธาน) ลักษณะการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการซึ่งไม่เป็นไปตามคำนิยาม “เงินตอบแทน” ตามที่ระเบียบกำหนด

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัด สั่งการให้เจ้าหน้าที่พิจารณาคำนวณเงินค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการจัดงานดังกล่าวตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมการจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ หากปรากฏว่าค่าใช้จ่ายที่คำนวณได้น้อยกว่าเงินตอบแทนฯ ที่เบิกจ่ายแล้ว ให้นำเงินที่เกินสิทธิเบิกเกินส่งคืนให้ส่วนราชการต่อไป

๒. ระบบการควบคุมภายในด้านการเงินบัญชี และด้านพัสดุ

ระบบการควบคุมภายในด้านการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลัง เกี่ยวกับการกำหนดตัวบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีสิทธิใช้งาน และขั้นตอนการตรวจสอบทุกสิ้นวันทำการ ส่วนใหญ่สำนักงานฯ มีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่ระเบียบกำหนดไว้ โดยมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้มีสิทธิใช้งานในระบบ GFMIS และระบบ KTB Corporate Online <u>ยกเว้น</u>

๑) การกำหนดตัวบุคคลผู้มีสิทธิเข้าใช้งานในระบบ KTB Corporate Online ไม่ได้กำหนดผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน กรณีที่บุคคลที่ทำหน้าที่ในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลัง ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ตามหนังสือสั่งการกำหนด

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดทบทวนคำสั่งการกำหนดตัวบุคคลผู้มีสิทธิเข้าใช้งานในระบบ KTB Corporate Online ให้ครบถ้วน ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุดที่ กค ๐๔๒๓.๒/ว๑๐๙ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๙

๒) การมอบหมายการปฏิบัติงานด้านพัสดุยังไม่เหมาะสม โดยผู้ทำหน้าที่รับ-จ่ายพัสดุและลงบัญชีพัสดุไม่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ และไม่มีการมอบหมายเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่รับ-จ่ายพัสดุและลงบัญชีวัสดุ/ทะเบียนคุมทรัพย์สินเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัด พิจารณาดำเนินการดังนี้

๑. ทบทวนการแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ครบถ้วนถูกต้องตามที่ได้ปฏิบัติงานจริง

๒. จัดทำคำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงานด้านพัสดุเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การรับ-จ่ายพัสดุ และการลงบัญชี/ทะเบียนคุมพัสดุเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้มีความครบถ้วนและชัดเจนในการปฏิบัติงาน

๓) การปฏิบัติและบันทึกควบคุมเงินทดรองราชการยัง ไม่ถูกต้องตามหนังสือสั่งการกำหนด

๓.๑ ไม่ได้จัดทำทะเบียนคุมเงินทดรองราชการ รายงานฐานะเงินทดรองราชการ รายงานลูกหนี้เงินทดรองราชการ และงบพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคารเงินทดรองราชการ

๓.๒ ไม่ได้จัดเก็บเงินไว้ในตู้นิรภัยเนื่องจากตู้นิรภัยชำรุด

๓.๓ ไม่ได้ส่งมอบเงินสดคงเหลือประจำวันให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงินทำการตรวจสอบตามที่ระเบียบกำหนด

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัด ดำเนินการดังนี้

๑. จัดทำคำสั่ง/มอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบรายการเคลื่อนไหวในทะเบียนคุมเงินทดรองราชการและเงินคงเหลือ

๒. ให้เจ้าหน้าที่การเงินจัดทำทะเบียนคุมเงินทดรองราชการ และบันทึกควบคุมเงินทดรองราชการให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน รวมทั้งมอบหมายให้ทำหน้าที่ตรวจสอบรายการเคลื่อนไหวในทะเบียนคุมเงินทดรองราชการตามที่หนังสือสั่งการกำหนด

๓. กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้จัดทำและส่งรายงานที่เกี่ยวกับเงินทดรองราชการ โดยเสนอหัวหน้าหน่วยเบิกจ่ายทราบเป็นประจำทุกเดือน ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป และจัดส่งรายงานดังกล่าวเป็นรายปี พร้อมกับการส่งรายงานงบทดลองประจำปีงบประมาณให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ภายใน ๖๐ วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ

๔) บันทึกควบคุมการยืมเงินราชการ ในทะเบียนคุมลูกหนี้เงินยืมราชการ ไม่ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัด กำกับดูแลการจัดทำทะเบียนคุมลูกหนี้เงินยืมราชการให้ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน เพื่อควบคุมการชดใช้เงินยืมให้ทันภายในระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด

๖.๒) ตรวจสอบการเงินบัญชีระบบ GFMIS และระบบ KTB Corporate Online และการติดตามผลการตรวจสอบครั้งก่อน ของกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ตรวจสอบการรับ-จ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบ KTB Corporate Online และการติดตามผลการตรวจสอบครั้งก่อน ณ กองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้ทราบว่าหน่วยรับตรวจมีการปฏิบัติงานการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (KTB Corporate Online) รวมทั้งเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้องในสาระสำคัญตามที่กำหนดในระเบียบ หลักเกณฑ์ แนวทาง และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง และมีระบบการควบคุมภายในด้านการจ่ายเงิน การรับเงินและนำเงินส่งคลัง ผ่านระบบ KTB Corporate Online ที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบครั้งก่อนครบถ้วน จากการตรวจสอบการปฏิบัติงานการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (KTB Corporate Online) พบว่า**ส่วนใหญ่หน่วยงานปฏิบัติงานถูกต้อง ครบถ้วน เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด รวมทั้งมีการควบคุมการปฏิบัติงานในการขอเปิดใช้บริการ การกำหนดตัวบุคคลหรือผู้มีสิทธิเข้าใช้งาน และการตรวจสอบทุกสิ้นวัน ในระบบ KTB Corporate Online อย่างเหมาะสมและเพียงพอในระดับหนึ่ง แต่ทั้งนี้ ยังปรากฏข้อตรวจพบที่ปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์กำหนด โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้หน่วยรับตรวจนำไปปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงานให้ถูกต้องและเป็นไปตามเจตนารมณ์ที่หนังสือสั่งการกระทรวงการคลังกำหนด** ดังนี้

๑) การจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิรับเงิน ผ่านระบบ KTB Corporate Online มีประเภทรายจ่ายและแนวทางการจ่ายยังไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเจตนารมณ์ของหนังสือ สั่งการกระทรวงการคลังกำหนด ดังนี้

๑.๑) ประเภทรายการที่ไม่ได้กำหนดไว้ตามหลักเกณฑ์ ได้แก่ ค่าผ่านทางพิเศษ ค่าอาหารกลางวันและค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับการประชุมราชการ ค่าไปรษณีย์

๑.๒) ประเภทรายการที่กำหนดไว้ตามหลักเกณฑ์ แต่ไม่ได้จ่ายให้ผู้มีสิทธิรับเงินโดยตรง ได้แก่ ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ ค่าสมนาคุณวิทยากร ค่าซื้อทรัพย์สิน/จ้างทำของที่มีวงเงินต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้ผู้อำนวยการกองคลัง กำกับดูแลและพิจารณาให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการดังนี้

๑. การเบิกจ่ายเงินผ่านKTB Corporate Online ปฏิบัติให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๔๐๒.๒/ว๑๐๓ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๙ กำหนด หากมีความจำเป็นไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ที่กำหนดไว้ ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังต่อไป

๒. ซักซ้อมความเข้าใจวิธีการปฏิบัติในการจ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบ KTB Corporate Online ตามหลักเกณฑ์หนังสือสั่งการกำหนด ให้แก่เจ้าหน้าที่สำนัก/กองในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ เพื่อลดภาระของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการสำรองจ่ายเงินส่วนตัวไปก่อน และช่วยให้กองคลังในฐานะหน่วยเบิกจ่ายจะได้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบ KTB Corporate Online ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดต่อไป

๒) ไม่มีการมอบหมายให้มีผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังหรือฝากคลัง ทุกสิ้นวัน ตามที่หลักเกณฑ์กำหนด

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้ผู้อำนวยการกองคลัง พิจารณากำหนดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องของการจ่ายเงิน โดยวิธีการโอนผ่านระบบ KTB Corporate Online เพื่อเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้มีสิทธิรับเงินแต่ละรายการ และการรับเงินและนำเงินส่งคลัง ดังนี้

๑. มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังผ่านระบบ KTB Corporate Online โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายต้องไม่ใช่บุคคลเดียวกับผู้โอนเงิน และผู้รับเงินและนำเงินส่งคลัง

๒. ทุกสิ้นวันทำการให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบความถูกต้องตรงกันของข้อมูลการโอนเงิน การรับเงินและนำเงินส่งคลัง แต่ละรายการ กับรายงานที่เรียกจากระบบ KTB Corporate Online ดังนี้

๒.๑ การจ่ายเงิน ตรวจสอบความถูกต้องตรงกันของรายงานสรุปผลการโอนเงิน รายการสรุปความเคลื่อนไหวทางบัญชี และข้อมูลในทะเบียนคุมการโอนเงิน

๒.๒ การรับเงิน ตรวจสอบความถูกต้องตรงกันของรายงานการรับชำระเงินระหว่างวันกับรายงานสรุปความเคลื่อนไหวทางบัญชี และวันทำการถัดไปให้ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งกับรายงานสรุปรายละเอียดการรับเงินของส่วนราชการ

๒.๓ การนำเงินส่งคลังหรือฝากคลัง ตรวจสอบความถูกต้องตรงกันของเอกสารที่พิมพ์รายการจากหน้าจอทำรายการสำเร็จ กับรายงานสรุปความเคลื่อนไหวทางบัญชี

๓) การกำหนดแนวทางปฏิบัติการจ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (KTB Corporate Online) ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์กำหนด โดยกำหนดให้มีการจ่ายเงินค่าเล่าเรียนบุตร และค่ารักษาพยาบาล จากเงินทดรองราชการ

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้ผู้อำนวยการกองคลัง พิจารณาดำเนินการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค๐๔๐๒.๒/ว๑๐๓ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๙ กำหนด หากมีความจำเป็นไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และ วิธีปฏิบัติได้ ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังต่อไป

๔) การมีอยู่จริงของบัญชีครุภัณฑ์ในรายการยอดสินทรัพย์คงเหลือในระบบ GFMIS ไม่ตรงกับรายการครุภัณฑ์ในทะเบียนคุมทรัพย์สิน

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้ผู้อำนวยการกองคลัง กำกับดูแลและสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงรายการดังกล่าวให้ถูกต้องตรงกันโดยเร็ว เพื่อให้ข้อมูลบัญชีครุภัณฑ์ในระบบ GFMIS กับระบบมือถูกต้องตรงกัน

๗) ตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ ของปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ ตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนที่กรมบัญชีกลางกำหนด การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน การติดตามและรายงานตามหลักเกณฑ์ขั้นตอนที่ระเบียบกำหนด โดยกองทุนหมุนเวียนฯ ปีบัญชี ๒๕๖๐ มีผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินฯ ส่วนใหญ่สูงกว่าค่าเป้าหมายตามตัวชี้วัด และผลการดำเนินงานเพิ่มขึ้นกว่าปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ซึ่ง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ เงินทุนของกองทุนฯ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒,๙๑๓ ล้านบาท ต้นเงินกู้คงเหลือ ๑๐,๑๙๕ สัญญา คิดเป็นจำนวนเงิน ๒,๘๔๗.๑๓ ล้านบาท แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินงานยังมีความเสี่ยงในการช่วยเหลือเกษตรกรให้สามารถรักษาที่ดินทำกินของตนเองตามวัตถุประสงค์กองทุนฯ เนื่องจากปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ลูกหนี้กองทุนฯ ยังมีต้นเงินกู้ค้างชำระ ๔๘๐.๗๔ ล้านบาท และดำเนินคดี ๓๖.๖๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๗ ของเงินกู้ทั้งหมด จากการตรวจสอบ พบว่า รายงานการติดตามลูกหนี้บางหน่วยงาน ยังไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์กำหนด การรายงานไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ในการรวบรวมเป็นฐานข้อมูล ทำให้ข้อมูลลูกหนี้ที่มีอยู่อาจไม่เพียงพอในการนำมาใช้ในการพัฒนาและฟื้นฟูความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งรายละเอียดข้อมูลลูกหนี้ที่ดำเนินคดี ระหว่างสำนักกฎหมายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ยังไม่สามารถสอบทานยืนยันความถูกต้องตรงกันได้ และ ประกอบกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร บันทึกข้อมูลทะเบียนลูกหนี้กองทุนฯ บางรายการผิดพลาดคลาดเคลื่อน ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย และจำนวนเงินต้นค้างชำระ ซึ่งหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานกองทุนฯ ควรดำเนินการปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สรุปประเด็นข้อตรวจพบที่สำคัญควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ข้อสังเกตที่ ๑ การรายงานจำนวนเงินชำระหนี้ จำนวนเงินคงเหลือ และแนวทางการแก้ไขของแต่ละสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ยังไม่ครบถ้วน ถูกต้องเป็นแนวทางเดียวกัน และบางหน่วยงานรายงานข้อมูลลูกหนี้ไม่เป็นปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน ควรชักซ้อมความเข้าใจวิธีการรายงานจำนวนลูกหนี้ที่ติดตามให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทราบ โดยรายงานจำนวนลูกหนี้ที่ติดตามให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในการลงพื้นที่ติดตามลูกหนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

๑. ชักซ้อมความเข้าใจในการจัดทำรายงานการติดตามการช่วยเหลือลูกหนี้ ให้กับเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และควรระบุคำอธิบายวิธีการบันทึกข้อมูลในรายงานประกอบไว้ด้วย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจวิธีการจัดทำรายงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลให้รายงานมีความน่าเชื่อถือและก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อให้เงินงบประมาณในการติดตามเกิดความคุ้มค่า

๒. ทบทวนแบบการรายงานการติดตามการช่วยเหลือลูกหนี้ ให้มีข้อมูลที่สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม เพื่อไม่ซ้ำซ้อนกับการดำเนินงานติดตามของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และไม่ให้เกิดเป็นภาระหนักของกองทุนฯ ในภายหลัง

ข้อสังเกตที่ ๒ การปรับลดอัตราดอกเบี้ยให้แก่ลูกหนี้ยังไม่เป็นไปตามมาตรการสร้างแรงจูงใจ

ข้อเสนอแนะ สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน ควรดำเนินการ ดังนี้

๑. ชี้แจงให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตรวจสอบข้อมูลลูกหนี้ รายที่ผู้ตรวจสอบภายในให้ข้อสังเกต โดยทบทวนว่า ลูกหนี้ดังกล่าวชำระหนี้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา

กู้ยืมเงินหรือไม่ หากพบว่าลูกหนี้ชำระหนี้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน ให้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยตามมาตรการสร้างแรงจูงใจ ให้ถูกต้องครบถ้วนในปีบัญชีปัจจุบันต่อไป

๒. กำหนดแนวทางการสอบทานการดำเนินการปรับลดอัตราดอกเบี้ยของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตามมาตรการสร้างแรงจูงใจเป็นครั้งคราวเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการควบคุมภายใน และเป็นประโยชน์ต่อลูกหนี้ให้มีแรงจูงใจในการชำระหนี้มากขึ้น

ข้อสังเกตที่ ๓ จำนวนเงินต้นค้างชำระของลูกหนี้บางรายในทะเบียนลูกหนี้กองทุนฯ ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สูงกว่าความเป็นจริง

ข้อเสนอแนะ สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน ควรชี้แจงให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตรวจสอบข้อมูลลูกหนี้รายที่ผู้ตรวจสอบภายในให้ข้อสังเกตหากบันทึกไว้ไม่ถูกต้อง ปรับลดจำนวนเงินต้นคงค้างชำระของลูกหนี้ให้ถูกต้อง และให้หาสาเหตุของจำนวนเงินต้นปกติและเงินต้นคงค้างชำระที่คำนวณผิดพลาดคลาดเคลื่อน เพื่อกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ข้อสังเกตที่ ๔ สถานะลูกหนี้ดำเนินคดี ระหว่างรายงานผลการดำเนินคดีลูกหนี้กองทุนฯ ของสำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และทะเบียนลูกหนี้กองทุนฯ ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ยังไม่สามารถสอบทานยืนยันความถูกต้องตรงกันได้

ข้อเสนอแนะ สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน ควรเร่งรัดตรวจสอบข้อมูลลูกหนี้ที่ดำเนินคดี ระหว่างสำนักกฎหมาย และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้ถูกต้องตรงกัน เพื่อป้องกันความเสียหายของกองทุนฯ ที่อาจเกิดขึ้นได้

ข้อสังเกตที่ ๕ ลูกหนี้จำนวนมากยังค้างชำระหนี้ในงวดปีแรกของสัญญาเงินกู้

ข้อเสนอแนะ สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน ควรเร่งรัดติดตามลูกหนี้ที่มีหนี้ค้างชำระตั้งแต่ปีแรกของการกู้ยืมเงิน และส่งรายชื่อลูกหนี้ดังกล่าว ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดติดตาม เพื่อให้สำรวจข้อมูลหาสาเหตุ และกำหนดแนวทางการช่วยเหลือลูกหนี้กองทุนฯ ได้อย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง และสร้างประสิทธิภาพการชำระหนี้ให้มากขึ้นต่อไป

๘) ตรวจสอบการปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้างตามพระราช บัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ หน่วยงาน เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้าง ดำเนินการเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสอบทานระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม จากการสอบทานการปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ พบว่า ส่วนใหญ่หน่วยงานปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่ยังมีการปฏิบัติงานบางขั้นตอนไม่ถูกต้อง ครบถ้วน ตามระเบียบฯ กำหนดอาจส่งผลกระทบต่อระบบควบคุมภายในที่ดี สรุปประเด็นข้อตรวจพบที่สำคัญควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ หัวหน้าส่วนราชการไม่ลงนามทราบผลการตรวจรับในใบตรวจรับพัสดุ

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้หัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแล และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบฯ โดยเคร่งครัด

ข้อตรวจพบที่ ๒ การจัดทำรายงานขอซื้อขอจ้าง ยังไม่เป็นไปตามขั้นตอนของระเบียบฯ พัสดุ กำหนด

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้หัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแล และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบฯ โดยเคร่งครัด

ข้อเสนอแนะ ๓ การลงนามในใบสั่งซื้อสั่งจ้าง สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงวงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ยังไม่เป็นไปตามระเบียบฯ กำหนด

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้หัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแล และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบฯ โดยเคร่งครัด

ข้อตรวจพบที่ ๔ ไม่พบการส่งสำเนาสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือ ซึ่งมีมูลค่าตั้งแต่หนึ่งล้านบาทขึ้นไปให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและกรมสรรพากร

ข้อเสนอแนะ

๑. เห็นควรให้หัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแล และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบฯ โดยเคร่งครัด

๒. จัดส่งสำเนาสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือซึ่งมีมูลค่าตั้งแต่หนึ่งล้านบาทขึ้นไป ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและกรมสรรพากรโดยเร็ว

ข้อตรวจพบที่ ๕ มีการระบุคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งของหรือยี่ห้อสิ่งของต้องการซื้อ

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้หัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแล และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบฯ โดยเคร่งครัด

ข้อตรวจพบที่ ๖ การระบุวิธีที่จะซื้อหรือจ้างและเหตุผลที่ต้องซื้อหรือจ้าง

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้หัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแล และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบฯ โดยเคร่งครัด

ข้อตรวจพบที่ ๗ หน่วยงานมีการลงนามในสัญญาก่อนวันครบกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันประกาศผลการจัดซื้อจัดจ้างในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง

ข้อเสนอแนะ

๑. เห็นควรให้หัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแล และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบฯ โดยเคร่งครัด

๒. ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นเสนอปลัดกระทรวงฯ ผ่านกองคลังที่ไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบฯ เพื่อขอยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบฯ พัสดุ กับกระทรวงการคลัง

ข้อตรวจพบที่ ๘ ไม่พบการเปิดเผยราคากลางในเว็บไซต์ของหน่วยงานและเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้หัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแล และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบฯ โดยเคร่งครัด

ข้อตรวจพบที่ ๙ หน่วยงานมีการเปิดเผยราคากลาง โดยจัดทำตาราง ปปช.๐๗ ระบุเพียงวันที่กำหนดราคากลาง แต่ไม่ได้ระบุจำนวนเงินหรือราคา/หน่วย

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้หัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแล และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบฯ โดยเคร่งครัด

ข้อตรวจพบที่ ๑๐ หน่วยงานจัดทำรายงานขอซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นรายเดือน ผู้จัดซื้อไม่ได้เขียนข้อความ “ได้รับมอบน้ำมันเชื้อเพลิงตามรายการข้างต้นไว้ครบถ้วนถูกต้องแล้ว” ไว้ในใบเสร็จรับเงินและใบกำกับภาษี ไม่มีการจัดทำทะเบียนคุมการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง และรายงานหัวหน้าหน่วยงานของรัฐทราบทุก ๓ เดือน

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานควรดำเนินการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง ให้เป็นไปตามแนวทางของคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐกำหนด เพื่อให้การจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจของหน่วยงานเป็นไปโดยถูกต้อง เหมาะสม และในแนวทางเดียวกัน

กลุ่มตรวจสอบภายใน ๒

หน้าที่รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบภายใน ส่วนราชการที่ปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และส่วนราชการในกลุ่มภารกิจด้านการผลิตได้แก่ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมหม่อนไหม กรมวิชาการเกษตร และส่วนราชการที่ไม่อยู่ภายใต้กฎกระทรวงว่าด้วยกลุ่มภารกิจ ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ดังนี้

๑. สอบทาน วิเคราะห์ ประเมินความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงานตามแผนงาน / โครงการที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จของนโยบาย ยุทธศาสตร์ของกระทรวง การควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง

๒. ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน

๓. ติดตามผลการตรวจสอบ

๔. ประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ

๕. ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานให้เกิดการพัฒนาคุณภาพงานตรวจสอบภายใน

๖. สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง

๗. ปฏิบัติงานอื่นใดที่ได้รับมอบหมาย

ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้วางแผนการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ ทั้งหมด ๓ โครงการ โดยสามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนด สรุปผลการดำเนินการได้ดังนี้

๑. ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน ของหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการทั้งสิ้น ๖ หน่วยงาน ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ จากการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานในภาพรวม พบว่า ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ มีผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ จำนวน ๑,๕๒๖,๔๘๑,๔๓๗.๒๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๐๖ จากจำนวนงบประมาณที่ได้รับ และมีการกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี จำนวน ๑๘๕,๘๕๑,๘๐๑.๕๗ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๗ ผลการดำเนินการโครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน ส่วนใหญ่ดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ที่กำหนด สามารถที่จะพัฒนาและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้มาตรฐานในระดับหนึ่ง มีเพียงบางหน่วยงานที่ยังไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัด ที่กำหนดได้ ซึ่งสำนักตรวจสอบภายใน ได้ดำเนินการสรุปประเด็นข้อตรวจพบที่สำคัญควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน บางหน่วยงานยังไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัด ที่กำหนดได้

๑) การตรวจสอบรับรองมาตรฐาน พบว่า

การตรวจรับรอง หน่วยงานที่เป็นหน่วยตรวจรับรอง (CB) ส่วนใหญ่สามารถเข้าตรวจรับรองแปลง/ฟาร์ม ของเกษตรกรได้ตามเป้าหมายที่กำหนด มีเพียงบางหน่วยงานไม่สามารถเข้าตรวจรับรองแปลงติดตามเพื่อคงอายุได้ตามเป้าหมาย

สาเหตุ เนื่องจากหน่วยงานไม่สามารถจ้างผู้ตรวจประเมินภายนอกทันในฤดูกาลเพาะปลูก

ผลกระทบ ไม่สามารถเข้าตรวจรับรองได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

การพัฒนาผู้ตรวจประเมิน หน่วยงานที่ดำเนินการจัดอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ตรวจประเมิน ส่วนใหญ่ดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด มีเพียงบางหน่วยงานไม่สามารถจัดอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ตรวจประเมินได้ตามเป้าหมาย

สาเหตุ เนื่องจากช่วงเวลาในการดำเนินการอบรมแต่ละหลักสูตรที่ใช้พัฒนาผู้ตรวจประเมินอยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน และมติคณะรัฐมนตรีเร่งรัดการจัดอบรมให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสที่ ๑

ผลกระทบ ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจประเมินไม่สามารถเข้าร่วมอบรมในหลักสูตรที่จัดในช่วงเวลาดังกล่าวได้

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่รับผิดชอบควรดำเนินการ ดังนี้

๑. กำหนดมาตรการที่ต้องตรวจติดตามเพื่อคงอายุการรับรอง ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับรองระบบการผลิตข้าว GAP และมาตรฐานสินค้าเกษตรการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับข้าว มกษ ๔๔๐๑-๒๕๕๑ และการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับข้าวหอมมะลิไทย มกษ ๔๔๐๐-๒๕๕๒ ที่กำหนดอย่างเคร่งครัด รวมทั้งเร่งรัดการดำเนินการจัดจ้างผู้ตรวจประเมินให้ทันภายในฤดูกาลเพาะปลูก

๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ ที่เป็นหน่วยรับรองระบบงาน (accreditation body) ควรมีการประชุมหารือกันในเรื่องการรับรองระบบงานที่ไม่สามารถตรวจรับรองได้เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขและระยะเวลา หรือหากไม่สามารถดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องอย่างมีประสิทธิผลภายในระยะเวลาที่กำหนดอาจดำเนินการพักใช้ลดขอบขายหรือเพิกถอนการรับรองระบบงานได

๓. ทบทวนการจัดทำแผนการพัฒนาผู้ตรวจประเมินให้สอดคล้องกับระยะเวลาการดำเนินงานและมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดในแต่ละปีด้วย

๒) การส่งเสริมมาตรฐาน พบว่าเมื่อสิ้นสุดโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ยังไม่สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ การดำเนินงานโครงการได้

สาเหตุ

๑. เนื่องจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ มีผลการดำเนินงานสิ้นสุดเพียงกิจกรรมการประเมินแปลงเบื้องต้นไม่มีภารกิจในการตรวจรับรองมาตรฐานแต่กำหนดตัวชี้วัดในเรื่องการตรวจรับรองมาตรฐานซึ่งไม่ใช่ภารกิจของหน่วยงาน

๒. ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลการผลิตเมล็ดพันธุ์ดีของแต่ละศูนย์ว่าในแต่ละฤดูกาลสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ได้จำนวนกี่ตัน และสามารถกระจายเมล็ดพันธุ์ไปยังพื้นที่เพาะปลูกได้จำนวนกี่ไร่

ผลกระทบ ส่งผลให้ไม่มีข้อมูลเพียงพอสำหรับการประมวลรวบรวมสรุปผลการดำเนินงานได้อย่างเพียงพอว่า โครงการฯ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดได้หรือไม่

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่รับผิดชอบควรดำเนินการ ดังนี้

๑. การกำหนดวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด ของโครงการ ควรกำหนดให้สอดคล้องกับภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการได้

๒. กำหนดให้มีระบบการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานโครงการทุกโครงการ เพื่อรับทราบปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโครงการซึ่งนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้จริง ทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ของโครงการ

๓. เพื่อให้การดำเนินงานโครงการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชรองรับประชาคมอาเซียน เกิดความยั่งยืน ควรมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสุ่มตัวอย่างการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรที่ซื้อเมล็ดพันธุ์ และประเมินผล ได้ว่าเมล็ดพันธุ์ถั่วที่ผลิตได้เป็นเมล็ดพันธุ์ดีตามที่โครงการกำหนด

ข้อตรวจพบที่ ๒ ระบบการควบคุมภายในของโครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน บางหน่วยงาน ยังมีจุดอ่อนที่ต้องปรับปรุงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้น

บางกิจกรรมยังมีระบบการสอบทานความถูกต้องของรายงานผลการดำเนินงานไม่เพียงพอ มีกระบวนการติดตามการดำเนินงานยังไม่ชัดเจน และมีการประเมินความเสี่ยงไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรมและขั้นตอนการปฏิบัติงานซึ่งเกิดจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเข้าใจคลาดเคลื่อนในการจัดทำการประเมินผลควบคุมภายใน และเจ้าหน้าที่มีภาระงานจำนวนมาก

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังไม่เข้าใจแนวทางการประเมินผลระบบการควบคุมภายในและการประเมินความเสี่ยง ประกอบกับมีงานในภารกิจอื่นที่ต้องรับผิดชอบหลายอย่าง

ผลกระทบ การดำเนินงานโครงการอาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้ส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการ มีการทบทวนการจัดวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินความเสี่ยงให้ครอบคลุมทุกกิจกรรมและขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยกำหนดกิจกรรมควบคุมที่เหมาะสม ครอบคลุมทุกกิจกรรม/กระบวนการ เพื่อให้มีข้อมูลเพียงพอในการตัดสินใจ ด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้มีแนวทางในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข สร้างกิจกรรมควบคุม ป้องกันหรือลดความเสียหาย ความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น และติดตามประเมินผลการดำเนินงานพร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานโครงการให้ถูกต้องและทันกาล ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อตรวจพบที่ ๓ การดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน บางเรื่องยังปฏิบัติไม่เป็นไปตาม กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๓.๑ ไม่พบเอกสารการอนุมัติบุคคลภายนอกเข้าร่วมการฝึกอบรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและการจัดการประชุมของทางราชการพ.ศ. ๒๕๒๔ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง จากการตรวจสอบไม่พบหลักฐานการขออนุมัติให้บุคคลภายนอก (เกษตรกร) เข้าร่วมการฝึกอบรมจากผู้มีอำนาจที่ถูกต้องตามระเบียบฯ และหนังสือสั่งการมีเพียงเอกสารการขออนุมัติจัดอบรมที่เสนอหัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้อนุมัติ ในตำแหน่งปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดเท่านั้น

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่เข้าใจตาม กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

ผลกระทบ ปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้หน่วยงานส่วนภูมิภาค รายงานผลการปฏิบัติงานการใช้อำนาจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดอบรมให้กับบุคคลภายนอกที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว กับหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม เพื่อขอความเห็นชอบในการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมและผลการดำเนินงาน

๒. กำชับให้หัวหน้าหน่วยงาน กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ กรณีที่มีการจัดฝึกอบรมที่มีบุคคลภายนอกเข้าร่วมฝึกอบรม ให้ดำเนินการขออนุมัติต่อผู้มีอำนาจก่อนทุก ถือปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและการจัดการประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ สร ๑๐๐๔/ว ๔ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ และตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๒๔๐/๒๕๖๐ สั่ง ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เรื่องมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทนหัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและระบบสหกรณ์ โดยเคร่งครัด

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๓.๒ มีการจัดทำรายงานผลการอบรมให้หัวหน้าส่วนราชการไม่ทันภายในเวลาที่กำหนดหรือไม่ได้ดำเนินการประเมินผลการจัดฝึกอบรมเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการทราบตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่เข้าใจตาม กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

ผลกระทบ ปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำชับกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๓ กำหนดหากมีการดำเนินการจัดฝึกอบรมหน่วยงานผู้จัดต้องดำเนินการประเมินผลการฝึกอบรม และรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการที่จัดการฝึกอบรมภายใน ๖๐ วันนับแต่วันสิ้นสุดการฝึกอบรม

ข้อตรวจพบย่อย ๓.๓ ดำเนินการจัดหาพัสดุด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bidding : e-bidding) ปฏิบัติไม่เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติในการจัดหาพัสดุฯ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่เข้าใจตาม กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

ผลกระทบ ปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ ส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการ ควรดำเนินการ ดังนี้

๑) กำชับให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้านพัสดุ ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และหนังสือสั่งการโดยเคร่งครัด

๒) สนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน หรือจัดให้มีการจัดทำKM เพื่อเป็นองค์ความรู้ให้กับบุคลากรได้ศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันอย่างต่อเนื่อง เช่น พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อสังเกต

๑. การบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานยังไม่ชัดเจนเพียงพอ การดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม บางหน่วยงานยังไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลที่สอดคล้องตรงกัน ส่งผลให้มีจุดอ่อนที่เป็นสาระสำคัญ ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

- มีการจัดอบรมหลักสูตรเดียวกันระหว่างส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการ ทำให้เป้าหมายเกษตรกรเป็นรายเดียวกัน (ซ้ำซ้อนกัน)
- รายชื่อเกษตรกรที่หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก ส่งให้เข้าตรวจรับรองบางราย มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยตรวจรับรองกำหนด
- การยกเลิกคำร้องเข้าร่วมโครงการฯ ในการรับรองแหล่งผลิต GAP มีการยกเลิกคำร้องเป็นจำนวนมาก

สาเหตุ ขาดการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ดังนี้

๑. เกษตรกรบางรายไม่สนใจเข้าร่วมโครงการเนื่องจากไม่เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจนในเรื่องของราคา และเรื่องของตลาดที่จะมารองรับผลผลิตของเกษตร

๒. เกษตรกรที่ผ่านการประเมินแปลงเบื้องต้นจากหน่วยงานผู้รับผิดชอบ บางส่วนยังไม่เข้าใจข้อกำหนดตามมาตรฐาน GAP พืช และไม่พร้อมเข้าร่วมโครงการ ดังนั้นเมื่อเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจรับรองจึงต้องยกเลิกแปลงออกจากโครงการฯ เพราะเกษตรกรยืนยันว่าไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดได้ เช่น วันที่เข้าตรวจรับรองเกษตรกรไม่มีผลผลิตให้ตรวจสอบ/ เกษตรกรไม่จดบันทึกข้อมูลประจำแปลง/ เปลี่ยนชนิดพืชที่ปลูก

ผลกระทบ การดำเนินงานโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายเท่าที่ควรส่งผลให้เกิดการเสียเวลาในการเข้าตรวจรับรองและเกิดความไม่คุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณที่เสียไปในการเข้าตรวจรับรอง

ข้อเสนอแนะ

๑. เห็นควรให้ส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการ มีการประชุมและหารือร่วมกันเกี่ยวกับการกำหนดหลักสูตรการอบรมต่างๆ รวมถึงหลักเกณฑ์การกำหนดเป้าหมายในการจัดอบรมว่าเป็นหลักสูตรการอบรมและเป้าหมายเดียวกันหรือไม่ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกร

๒. เห็นควรให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานโครงการ มีการสอบทานเอกสารการประเมินแปลงเบื้องต้นก่อนจัดส่งให้หน่วยตรวจรับรอง ซึ่งก่อนการจัดส่งรายชื่อผู้ผ่านการประเมินแปลงเบื้องต้นให้หน่วยตรวจรับรอง ควรจะต้องมีการประเมินแปลงเกษตรกรตามข้อกำหนดทั้ง ๘ ข้ออย่างเคร่งครัด และแปลงเกษตรกรที่ส่งให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบเพื่อตรวจรับรอง ต้องมีความพร้อมที่จะเข้าตรวจได้ทันที

๓. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ควรรวบรวมปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตรวจรับรอง GAP พืช ในกรณีที่ไม่มีผลผลิตให้ตรวจรับรอง (ไม้ผล) เสนอให้คณะกรรมการว่าด้วยการร่วมมือกันระหว่างส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการ ในการรับรองแหล่งผลิตพืชฯ ทราบและร่วมกันพิจารณาทบทวนกระบวนการในการตรวจรับรองแปลงเบื้องต้น ก่อนที่จะส่งผลให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักตรวจรับรอง เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าร่วมโครงการฯ การปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ ตามมาตรฐาน GAP เพื่อลดปัญหาหรือความเสี่ยงในการยกเลิกแปลงเมื่อมีการเข้าตรวจประเมิน

๔. เห็นควรให้มีหน่วยงานกลางหรือคณะทำงานบูรณาการโครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน โดยมีหน่วยงานทั้ง ๖ ส่วนราชการร่วมกัน เพื่อเป็นศูนย์กลางการประสานความร่วมมือในการดำเนินงานโครงการระหว่างหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งควรมีการจัดประชุมหารือร่วมกันเพื่อรับฟังปัญหา/อุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโครงการฯ และวางแนวทางแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่กำหนด

๒. การจัดสรรเงินงบประมาณให้หน่วยงานต่างจังหวัดไม่สัมพันธ์กับปริมาณงาน

สาเหตุ หลักเกณฑ์การโอนจัดสรรงบประมาณไม่สัมพันธ์กับจำนวนร้านค้า

ผลกระทบ เงินงบประมาณไม่เพียงต่อการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบ พิจารณาทบทวนและกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยให้สอดคล้องสัมพันธ์กับจำนวนร้านค้าที่ต้องไปตรวจรับรองด้วย ในกรณีที่เป็นการตรวจร้านใหม่หรือร้านเดิมที่ต้องตรวจติดตามมีค่าใช้จ่ายแตกต่างกันอย่างไร

๒. ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการธนาคารสินค้าเกษตร

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการธนาคารสินค้าเกษตร ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จากการตรวจสอบและประเมินผลสัมฤทธิ์ผลการดำเนินงานโครงการธนาคารสินค้าเกษตร ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ มีผลการเบิกจ่ายเงิน จำนวน ๕๘,๘๙๘,๘๖๒ บาท คงเหลือ ๑๑๙,๙๙๘ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๘๐ จากจำนวนงบประมาณที่ได้รับทั้งสิ้น จำนวน ๕๙,๐๑๘,๘๖๐ บาท โดยผลการดำเนินงานโครงการธนาคารสินค้าเกษตร ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สามารถจัดตั้งธนาคารสินค้าเกษตรได้ครบตามเป้าหมายทุกโครงการ มีเพียงบางหน่วยงานที่ยังดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายกำหนด และจากการประเมินผลการดำเนินงานในระดับโครงการย่อยทั้ง ๗ โครงการ ภายใต้แผนงานธนาคารสินค้าเกษตร พบว่าสามารถให้บริการและตอบสนองความต้องการเกษตรกรในชุมชนและเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตรได้ตามวัตถุประสงค์โครงการเพียงระดับหนึ่ง รวมทั้งในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ยังมีจุดอ่อนที่ควรแก้ไขปรับปรุงให้การดำเนินงานโครงการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยสรุปข้อตรวจพบและข้อสังเกตที่เป็นสาระสำคัญ ได้ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ ผลการดำเนินงานโครงการธนาคารสินค้าเกษตรสามารถให้บริการและตอบสนองความต้องการเกษตรกรในชุมชนและเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตรได้ตามวัตถุประสงค์โครงการเพียงระดับ

สาเหตุ

๑) ไม่มีการการจัดเก็บข้อมูลที่เพียงพอต่อการประเมินผลหลังจากเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

๒) เกษตรกรมีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานโครงการไม่เพียงพอ

๓) ข้อจำกัดทางด้านระบบบัญชีของสหกรณ์

๔) การกำหนดตัวชี้วัดและแนวทางการดำเนินงานโครงการไม่ชัดเจน

๕) ความพร้อมและศักยภาพของการให้บริการของธนาคาร

๖) การติดตามงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการยังไม่เพียงพอ

๗) การชี้แจงแนวทาง/วิธีการดำเนินงานโครงการให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่ชัดเจน

ผลกระทบ การขับเคลื่อนโครงการธนาคารสินค้าเกษตรอาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ ตามที่โครงการมุ่งหวังให้ธนาคารเป็นศูนย์กลางในการให้บริการและตอบสนองความต้องการเกษตรกรในชุมชนในการรับฝาก ถอน ให้ยืม หรือแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตร

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ควรมีการจัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการทำงานโครงการธนาคารสินค้าเกษตร เพื่อร่วมกันหารืออย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องพร้อมทั้งสรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานโครงการฯ และบูรณาการงานร่วมกันเพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุง ให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกร

ข้อตรวจพบที่ ๒ ไม่มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตหลังสิ้นสุดโครงการ

สาเหตุ การหารือร่วมกันของเจ้าหน้าที่ในการกำหนดกิจกรรมการติดตามประเมินผล และการกำหนดหลักเกณฑ์ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินผลการดำเนินงานไม่ชัดเจน เพียงพอ

ผลกระทบ ไม่สามารถยืนยันความถูกต้องและตรวจสอบย้อนกลับที่มาของแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการ ส่งผลไม่สามารถประเมินผลการดำเนินงานโครงการได้ว่าเกษตรกรสามารถลดต้นทุนเพิ่มผลผลิต หลังจากเข้าร่วมโครงการอย่างไร

ข้อเสนอแนะ

๑. ให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของแต่ละโครงการทุกปี โดยสะท้อนให้เห็นถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน

๒. กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการร่วมกำหนดหลักเกณฑ์ในการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานให้ชัดเจนเพื่อสามารถนำมาเป็นข้อมูลประกอบการประเมินผลการดำเนินงาน

ข้อตรวจพบที่ ๓ การกำหนดตัวชี้วัดบางโครงการ กำหนดคำจำกัดความหรือรายละเอียดในการวัดผล ไม่ชัดเจน ครบถ้วน และบางโครงการไม่ปรากฏเอกสารหลักฐาน ประกอบผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในการดำเนินงาน

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติยังมีความเข้าใจในการกำหนดตัวชี้วัดและการประเมินผลสำเร็จในการดำเนินงานโครงการไม่เพียงพอ

ผลกระทบ การกำหนดรายละเอียดตัวชี้วัดไม่ชัดเจน ส่งผลให้ไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเพียงพอในการประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานโครงการว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

๑. ในคราวต่อไป ในการจัดทำรายละเอียดโครงการ หน่วยงานควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการดำเนินงานโครงการ รวมถึงวิธีการติดตามประเมินผลโครงการไว้อย่างครบถ้วน ชัดเจน

๒. ควรมีการกำหนดกิจกรรมการประเมินผลโครงการฯ ไว้ในคู่มือการดำเนินงานโครงการเพื่อวัดผลการดำเนินงานโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่โครงการกำหนดหรือไม่

ข้อตรวจพบที่ ๔ การดำเนินงานบางกิจกรรมยังมีการปฏิบัติคลาดเคลื่อนจากคู่มือ/แนวทางการดำเนินงานโครงการกำหนด เช่น การคัดเลือกธนาคารเพื่อเข้าร่วมโครงการ เป็นต้น

สาเหตุ การชี้แจงรายละเอียดโครงการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการฯ ไม่ชัดเจน

ผลกระทบ การดำเนินงานโครงการอาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลผลิต และผลลัพธ์ที่กำหนดเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ ก่อนเริ่มดำเนินงานโครงการ ควรจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึง หลักเกณฑ์/แนวทางการดำเนินงาน/ขั้นตอน/วิธีการ ในการดำเนินงานตามที่โครงการกำหนดทุกครั้ง เพื่อป้องกันหรือลดโอกาสความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน

ข้อตรวจพบที่ ๕ มีการจัดวางระบบการควบคุมภายในของหน่วยงาน แต่ไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรมภายใต้โครงการธนาคารสินค้าเกษตร ส่งผลให้ยังมีความเสี่ยงที่เป็นสาระสำคัญ

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังไม่เข้าใจแนวทางการประเมินผลระบบการควบคุมภายในและการประเมินความเสี่ยง ประกอบกับมีงานในภารกิจอื่นที่ต้องรับผิดชอบหลายอย่าง

ผลกระทบ

๑. หน่วยงานมีความเสี่ยงที่ส่งผลให้การปฏิบัติงานต่างๆ เกิดข้อคลาดเคลื่อน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานที่โครงการกำหนด

๒. การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ

ข้อเสนอแนะ

๑. กำหนดให้มีการประเมินผลระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของการดำเนินงานตามภารกิจให้ครอบคลุมทุกกิจกรรมและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒. สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานโครงการธนาคารสินค้าเกษตร เช่น ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อตรวจพบที่ ๖ การดำเนินงานโครงการธนาคารสินค้าเกษตรบางเรื่อง ยังปฏิบัติไม่เป็นไปตาม กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๖.๑ ไม่พบเอกสารการอนุมัติบุคคลภายนอกเข้าร่วมการฝึกอบรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและการจัดการประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่เข้าใจตาม กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

ผลกระทบ ปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ควรดำเนินการดังนี้

๑. ให้หน่วยงานส่วนภูมิภาค รายงานผลการปฏิบัติงานการใช้อำนาจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดอบรมให้กับบุคคลภายนอกที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เพื่อขอความเห็นชอบในการจัดกิจกรรม

๒. กำชับให้หัวหน้าหน่วยงาน กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ กรณีที่มีการจัดฝึกอบรมที่มีบุคคลภายนอกเข้าร่วมฝึกอบรม ให้ดำเนินการขออนุมัติต่อผู้มีอำนาจก่อนทุกครั้ง ถือปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและการจัดการประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีที่ สร ๑๐๐๔/ว ๔ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ และตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๒๔๐/๒๕๖๐ สั่ง ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๖.๒ มีการส่งมอบกรรมสิทธิ์โคให้แก่เกษตรกร และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการส่งมอบลูกโคตัวแรกคืนให้ธนาคารฯ ล่าช้ากว่าที่ระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการดำเนินการโครงการธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๕๖

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบขาดการติดตามงานและไม่ได้รายงานผลให้กับหน่วยงานผู้รับผิดชอบส่วนภูมิภาคทราบ ทำให้ไม่มีฐานข้อมูลในการส่งมอบกรรมสิทธิ์

ผลกระทบ เมื่อมีการส่งลูกโคตัวที่ ๑ ล่าช้าทำให้เกษตรกรที่ต้องการรับสนับสนุนเสียโอกาสในการเข้าร่วมโครงการ

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ควรกำชับหัวหน้าหน่วยงานทุกระดับกำกับดูแล เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้มีการส่งมอบกรรมสิทธิ์โค-กระบือให้แก่เกษตรกรและจัดทำรายงานฐานข้อมูลในการส่งมอบกรรมสิทธิ์ ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการดำเนินการโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๐ อย่างเคร่งครัด

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๖.๓ หน่วยงานในระดับพื้นที่ ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบผลการดำเนินงานและทะเบียนสัตว์เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบผลการดำเนินงานและทะเบียนสัตว์ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และรายงานต่อสำนักงานปศุสัตว์เขตตามกำหนดระยะเวลาที่ กรมปศุสัตว์กำหนด

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่ทราบว่าต้องจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบผลการดำเนินงานและทะเบียนสัตว์ ตามที่ระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการดำเนินการโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนด

ผลกระทบ ขาดการสอบทานผลการดำเนินงานการจัดทำทะเบียนสัตว์จากผู้มีอำนาจปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการดำเนินการโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนด

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ควรสั่งการให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบผลการดำเนินงานและทะเบียนสัตว์ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบทะเบียนสัตว์ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ก่อนรายงานต่อสำนักงานปศุสัตว์เขต ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการดำเนินการโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๒๓ อย่างเคร่งครัด

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๖.๔ มีการใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามระเบียบกรมประมงว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการธนาคารผลผลิตเกษตรด้านการประมง

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่เข้าใจตาม กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

ผลกระทบ การบริหารจัดการเงินงบประมาณไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณไม่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ควรดำเนินการดังนี้

๑. สั่งการให้หน่วยงานในระดับพื้นที่ รายงานผลการใช้จ่ายเงินที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการซื้อวัสดุการเกษตรและพันธุ์สัตว์น้ำที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ให้กับผู้เพื่อทราบและพิจารณา

๒. กำชับหัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแล เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานโครงการ เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบ ที่กำหนด

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๖.๕ การใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑) บางหน่วยงาน มีการเจียดจ่ายเงินงบประมาณจากงบดำเนินงาน โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อปัจจัยการผลิต (เส้นไหม) สนับสนุนการดำเนินงานธนาคารปัจจัยการผลิตด้านหม่อนไหม โดยไม่ปรากฏเอกสาร/หลักฐานการขออนุมัติจากสำนักงบประมาณ

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่เข้าใจตาม กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

ผลกระทบ อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และป้าหมายของโครงการที่มีการเจียดจ่ายเงินงบประมาณและการบริหารจัดการเงินงบประมาณของหน่วยงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณไม่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

๑. จัดทำหนังสือขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ เพื่อขอผ่อนผันการใช้งบประมาณรายจ่ายของโครงการธนาคารปัจจัยการผลิตด้านหม่อนไหมที่มีการเบิกจ่ายงบประมาณไม่ถูกต้อง

ตามตามหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. กำชับหัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแล เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อย่างเคร่งครัด

๒) บางหน่วยงาน มีการนำเงินของกิจกรรมโครงการธนาคารสินค้าเกษตรไปเป็นค่าใช้จ่ายในกิจกรรมอื่นของหน่วยงาน โดยไม่มีการขออนุมัติเปลี่ยนแปลงจากผู้มีอำนาจ

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่เข้าใจตาม กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานผลกระทบ การใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การดำเนินงานโครงการอาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานผู้รับผิดชอบควรพิจารณากำกับ ดูแลการ ใช้จายเงินงบประมาณ ใหตรงตามแผนงานโครงการที่ไดรับการจัดสรร หากมีการนำเงินงบประมาณภายใต้โครงการไปใช้ในกิจกรรมอื่น ทั้งกรณีที่เป็นเงินเหลือจ่ายจากการดำเนินงาน หรือยังไม่มีการดำเนินการต้องขออนุมัติโอนเปลี่ยนแปลงเงินงบประมาณต่อผู้มีอำนาจทุกครั้ง เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓. ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีหน่วยงานร่วมบูรณาการ ๑๓ หน่วยงาน จากการตรวจสอบและประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ โครงการได้รับจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน ๑๐๒,๔๔๔,๔๔๗.๙๒ บาท มีผลการเบิกจ่ายเงิน จำนวน ๑๐๒,๒๒๐,๑๕๕.๑๗ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๗๘ จากจำนวนเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร คงเหลือ ๒๒๔,๒๙๒.๗๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๒ จากจำนวนเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยผลการดำเนินงานโครงการทฤษฎีใหม่ สามารถดำเนินงานได้บรรลุเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการนำเกษตรกรไปศึกษาดูงานในแปลงต้นแบบของเกษตรกร/ศูนย์การเรียนรู้ จำนวน ๗๐,๓๗๕ ราย จากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๗๐,๕๑๔ ราย แต่อย่างไรก็ตามยังมีจุดอ่อน/ความเสี่ยง ที่เป็นสาระสำคัญในเรื่องการบริหารจัดการกิจกรรม เช่นการดำเนินงานตามขั้นตอน วิธีการที่กำหนดไว้ในคู่มือการปฏิบัติงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ การกำหนดเป้าหมาย การติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ ระบบควบคุมภายใน และการใช้จ่ายงบประมาณมีการนำเงินงบประมาณและเงินเหลือจ่ายจากโครงการฯ ไปดำเนินการกิจกรรมอื่นๆ ที่มีอยู่ภายใต้โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ อาจส่งผลกระทบให้ผลการดำเนินงานโครงการฯ บางส่วน ยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ที่โครงการกำหนด จุดอ่อน/ความเสี่ยงที่ปรากฏ มีสาเหตุมาจากหลายประการ ซึ่งรวมปัจจัยภายนอกที่ส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด เช่น เกษตรที่เข้าร่วมโครงการฯ ยังไม่มีความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการมีแหล่งน้ำแต่ขนาดไม่เหมาะสม ประสบปัญหาภัยแล้ง หรืออุทกภัย หรือปัญหาสภาพภูมิอากาศไม่เหมาะสมต่อการผลิต โดยสรุปข้อตรวจพบและข้อสังเกตที่เป็นสาระสำคัญ ได้ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ ผลการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ บรรลุวัตถุประสงค์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพียงบางส่วน

๑.๑ บางส่วนราชการกำหนดตัวชี้วัดไม่ชัดเจน และไม่ได้ประเมินผลการดำเนินงานโครงการตามตัวชี้วัดที่ส่วนราชการกำหนด

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีเข้าใจผิดในการกำหนดตัวชี้วัดและการประเมินผลโครงการฯ

ผลกระทบ ไม่สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการฯที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรจัดเก็บข้อมูลประกอบการประเมินตัวชี้วัดโครงการ เพื่อจะได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการที่ดำเนินการได้

๒. ควรกำหนดตัวชี้วัดของโครงการทุกโครงการให้มีความชัดเจน สามารถวัดผลได้และจัดเก็บข้อมูลประกอบการประเมินตัวชี้วัดโครงการ เพื่อจะได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการที่ดำเนินการได้

๑.๒ การพบปะ ๕ ประสาน บางหน่วยงานผู้เกี่ยวข้องไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรม ได้ครบถ้วนตามที่โครงการกำหนด

สาเหตุ ผู้เกี่ยวข้องมีเวลาไม่ตรงกัน ติดภารกิจในช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม อีกทั้งงบประมาณในการพบปะไม่เพียงพอ รวมถึงผลผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ยังมีปริมาณและคุณภาพไม่มากพอจึงทำให้เอกชนไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว

ผลกระทบ การดำเนินงานอาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เนื่องจากวัตถุประสงค์ในการพบปะ ๕ ประสาน เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและให้หน่วยงานภาคเอกชน และภาคการศึกษาแนะนำถึงแนวโน้มของเกษตรกรว่าสามารถสร้างผลผลิตได้หรือไม่

ข้อเสนอแนะ ควรกำหนดแผนการจัดกิจกรรมในภาพรวมของจังหวัดไว้ล่วงหน้า ในการจัดกิจกรรมพบปะ ๕ ประสาน หรือ ๓ ประสาน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการวางแผนงานและจัดเจ้าหน้าที่เข้าร่วมกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนดไว้ในแผน

ข้อตรวจพบที่ ๒ กิจกรรมการขับเคลื่อนโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ อาจยังไม่สามารถนำไปสู่การบรรลุ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย โครงการในภาพรวม

๒.๑ การคัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรเป้าหมายดำเนินการไม่เป็นไปตามคู่มือที่กำหนด

สาเหตุ มีการสั่งการเปลี่ยนแปลง/เพิ่มเติมคุณสมบัติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการอย่างเร่งด่วน อีกทั้งเกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นฐานด้านการเกษตรอยู่แล้ว ทำให้คัดเลือกเกษตรกรไม่ได้คุณสมบัติตามที่กำหนด

ผลกระทบ ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกิดความสับสนในคุณสมบัติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

ข้อเสนอแนะ ควรนำผลจากการดำเนินการที่ผ่านมา มากำหนดคุณลักษณะของเกษตรกรให้เหมาะสมในการดำเนินการปีต่อไป

๒.๒ ขั้นตอนการส่งเสริมองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการ ในโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ดำเนินการได้ไม่ครบตามเป้าหมายที่กำหนด

สาเหตุ เกิดจากความไม่พร้อมของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ไม่ไปร่วมศึกษาดูงานแปลงต้นแบบ

ผลกระทบ ทำให้เกษตรกรมิได้รับความรู้ที่หน่วยงานของรัฐจัดเตรียมไว้ให้

ข้อเสนอแนะ ในคราวต่อไป หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ควรชี้แจงรายละเอียดโครงการฯ ให้เกษตรกรทราบ และตรวจสอบความพร้อมของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ว่าสามารถเข้าร่วมกิจกรรมให้ครบถ้วนตามที่โครงการฯ กำหนดหรือไม่ เพื่อจะได้ประเมินผลว่ากิจกรรมที่โครงการดำเนินการนั้นส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการหรือไม่

๒.๓ การสนับสนุนปัจจัยการผลิตพื้นฐาน เพื่อการพึ่งพาตนเองเบื้องต้น ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

สาเหตุ ความไม่พร้อมของเกษตรกรและหน่วยงานของรัฐ และภัยพิบัติของธรรมชาติ

ผลกระทบ ไม่สามารถดำเนินการสนับสนุนปัจจัยการผลิตได้ตามระยะเวลาที่แผนกำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ ให้ส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการ ร่วมกันพิจารณาถึงความเหมาะสมของระยะเวลาในการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อที่จะกำหนดแผนการแจกปัจจัยการผลิตให้สอดคล้องกับการผลิต/จัดหาและความพร้อมของเกษตรกร

๒.๔ เกษตรกรเป้าหมายรับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อการพึ่งพาตนเองเบื้องต้นไม่ครบทุกราย

สาเหตุ ปัจจัยการผลิตที่สนับสนุนให้กับเกษตรกรเป้าหมายต่อรายมีปริมาณน้อยและบางชนิดไม่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร

ผลกระทบ ผลผลิตที่ได้จากปัจจัยที่สนับสนุนยังมีไม่มากพอ ที่จะส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่สามารถช่วยลดรายจ่ายในครัวเรือนได้ในระดับหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ ในคราวต่อไป ส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการ ควรสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้ตรงกับความต้องการของเกษตรกร และควรมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพิ่มเติมให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ในปีก่อน แล้วยังสนใจในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่พร้อมทั้งได้นำหลักทฤษฎีใหม่ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง เพื่อที่จะได้ผลความสำเร็จในการดำเนินงานให้เป็นรูปธรรม

๒.๕ การจัดทำ/ส่งคู่มือการเลี้ยงปลาให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการไม่สอดคล้องกับระยะเวลาในการดำเนินงาน

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ชี้แจงถึงสาเหตุที่จัดจ้างคู่มือล่าช้าเนื่องจาก ได้รับจัดสรรงบประมาณ รอบ ๒ (พฤษภาคม ๒๕๖๐) จึงได้รีบดำเนินการจัดจ้างในทันทีที่ได้รับเงินงบประมาณ ส่วนการแจกจ่ายเอกสารคู่มือการเลี้ยงปลา ได้แจ้งให้หน่วยงานที่ดำเนินการมารับคู่มือจากส่วนกลาง เนื่องจากไม่มีงบประมาณในการจัดส่ง ประกอบกับได้สั่งการให้หน่วยงานที่ดำเนินการแจกจ่ายคู่มือที่หน่วยงานมีอยู่ให้กับเกษตรกรในช่วงที่มีการแจกจ่ายพันธุ์ปลาให้กับเกษตรกรด้วยแล้วบางส่วน

ผลกระทบ ทำให้การจ่ายเอกสารคู่มือการเลี้ยงปลาให้กับเกษตรกรไม่สอดคล้องกับช่วงระยะเวลาในการดำเนินการแจกจ่ายพันธุ์ปลา และอาจมีผลต่อเกษตรกรที่ได้รับพันธุ์ปลาแล้วแต่ยังไม่ได้รับเอกสารคู่มือการเลี้ยงอาจทำให้ไม่ทราบวิธีการในการเพาะเลี้ยงที่เหมาะสมกับพันธุ์ปลาที่ตนได้รับ

ข้อเสนอแนะ หน่วยราชการที่รับผิดชอบ ควรพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการดำเนินงาน ของแต่ละกิจกรรม เพื่อให้ผลการใช้เงินงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อตรวจพบที่ ๓ การบันทึกข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ในระบบจัดเก็บข้อมูลเกษตรกร ยังไม่ครบถ้วน ถูกต้อง

สาเหตุ ผู้บันทึกข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นหน่วยงานในพื้นที่ที่รับผิดชอบบันทึกข้อมูลเกษตรกรดังกล่าว เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานมีภาระงานในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบหลายด้าน อีกทั้งมีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายเกษตรกรระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ ทำให้ผู้บันทึกอาจจะยังมิได้แก้ไขข้อมูล

ผลกระทบ ทำให้ข้อมูลในระบบจัดเก็บข้อมูลเกษตรกรไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลของเกษตรกรได้

ข้อเสนอแนะ

๑. ส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการ ควรแจ้งหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบข้อมูลในระบบของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ในปี ๒๕๖๐ ให้ถูกต้องและครบถ้วน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลของเกษตรกรในการดำเนินงานโครงการในปีต่อๆ ไป

๒. เห็นควรให้หน่วยงานส่วนภูมิภาค ตรวจสอบความถูกต้องของเกษตรกรว่ารายใดที่เข้าร่วมโครงการ หากเข้าร่วมโครงการแล้วยังมิได้กรอกใบสมัครก็ให้กรอกใบสมัครให้เรียบร้อย และบันทึกแก้ไขข้อมูลเกษตรกรให้ถูกต้องในระบบต่อไป

ข้อตรวจพบที่ ๔ การดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ บางขั้นตอนยังปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.๒๕๕๑

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานคลาดเคลื่อน เกี่ยวกับระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.๒๕๕๑และเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติงานในปริมาณมาก

ผลกระทบ ใช้เอกสารประกอบการเบิกจ่ายไม่ถูกต้องตามระเบียบฯ และส่งใช้เงินยืมราชการไม่ทันภายในกำหนดระยะเวลาที่ระเบียบฯ กำหนด

ข้อเสนอแนะ ในคราวต่อไป ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการ ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๔๓ ที่กำหนด ไว้ว่า “... ในกรณีที่ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ จ่ายเงินไปโดยไม่สามารถเรียกใบเสร็จรับเงินได้ ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างนั้นทำใบรับรองการจ่ายเงินเพื่อนำมาเป็นเอกสารประกอบการขอเบิกเงินต่อส่วนราชการ และเมื่อมีการจ่ายเงินแล้ว ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างนั้น ทำใบสำคัญรับเงินและลงชื่อในใบสำคัญรับเงินนั้น เพื่อเป็นหลักฐานการจ่าย”

๔.๒ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม พ.ศ.๒๕๔๙ และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๕

๑) ไม่ได้รายงานผลการฝึกอบรมให้กับหัวหน้าส่วนราชการ (อธิบดี) ทราบหลังจากที่จัดฝึกอบรมแล้วเสร็จ แต่รายงานผลให้กับหัวหน้าหน่วยงาน ทราบ

๒) มีการใช้เอกสารประกอบการเบิกจ่ายไม่ถูกต้อง โดยมีการใช้ใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน (บก ๑๑๑) มาเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายค่าพาหนะให้กับเกษตรกร

๓) การปรับแก้ไขรายละเอียดในแบบฟอร์มการเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมบุคคลภายนอก

๔) ใช้ใบสำคัญรับเงินและสำเนาบัตรประชาชนของวิทยากร มาเป็นหลักฐานในการเบิกค่าตอบแทนวิทยากร

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานคลาดเคลื่อน เกี่ยวกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมการจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ.๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๒ ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๕

ผลกระทบ ทำให้หัวหน้าส่วนราชการไม่ทราบผลการปฏิบัติงานและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และใช้เอกสารประกอบการเบิกจ่ายไม่ถูกต้องตามที่ระเบียบฯ กำหนด

ข้อเสนอแนะ

๑. ในคราวต่อไป เห็นควรส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการ ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม พ.ศ.๒๕๔๙ และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๕ ข้อ ๒๓ “ให้มีการประเมินผลการฝึกอบรมและรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการที่จัดการฝึกอบรมภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันสิ้นสุดการฝึกอบรม”

๒. ในคราวต่อไป ให้หน่วยงานส่วนภูมิภาคที่บูรณาการร่วมกัน ใช้แบบฟอร์มใบสำคัญรับเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาฝึกอบรมสำหรับบุคคลภายนอก (เอกสารหมายเลข ๒) ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมการจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ.๒๕๕๕ (ข้อ ๑๙) กำหนด

๓. ในคราวต่อไป ให้หน่วยราชการส่วนภูมิภาค ใช้แบบฟอร์มใบสำคัญรับเงินค่าตอบแทนวิทยากร ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมการจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ.๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๒ ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๕ กำหนด

๔.๓ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมกำหนด

๑) มีการจ่ายเงินงบประมาณจากงบดำเนินงาน แผนงานพื้นฐานด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เพื่อมาเป็นค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งรายการดังกล่าวจัดอยู่ในหมวดงบรายจ่ายที่อยู่ในประเภทของเงินอุดหนุน ทั้งนี้จากการตรวจสอบไม่พบเอกสาร/หลักฐาน ในการขออนุมัติโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายกับสำนักงบประมาณ จากงบดำเนินงานเป็นงบเงินอุดหนุน

๒) มีการนำเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายในการติดตามเกษตรกรโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ไปซ่อมแซมทาสีอาคารอำนวยการ

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังมีความเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติคลาดเคลื่อน เช่น พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๒ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ผลกระทบ อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ และการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ปฏิบัติไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๒ และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะ

๑. เห็นควรให้หน่วยราชการที่รับผิดชอบ จัดทำหนังสือขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ เพื่อขอผ่อนผันการใช้งบประมาณรายจ่ายของโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่มีการเบิกจ่ายงบประมาณไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. เห็นควรให้หน่วยราชการที่รับผิดชอบ บริหารจัดการและเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ของโครงการที่กำหนดไว้ตามแผนงานงบประมาณทุกกิจกรรม/โครงการ หากโครงการฯ ดำเนินการแล้วเสร็จตามรายการงบประมาณรายจ่ายที่ระบุในแผนการใช้จ่ายงบประมาณและบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ จึงสามารถนำเงินเหลือจ่ายมาดำเนินการในลักษณะของการบริหารภายในหน่วยงานได้ และต้องขออนุมัติโอนเปลี่ยนแปลงเงินงบประมาณต่อหัวหน้าส่วนราชการทุกครั้ง หากมีการนำเงินงบประมาณภายใต้โครงการไปใช้ในกิจกรรมอื่นในแผนงานเดียวกันทั้งกรณีที่เป็นเงินเหลือจ่ายจากการดำเนินงานหรือยังไม่มีการดำเนินการ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕

ข้อตรวจพบที่ ๕ มีการจัดวางระบบการควบคุมของหน่วยงานยังไม่เหมาะสมเพียงพอ ส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการโครงการสำคัญของกระทรวง ไม่มีการจัดวางระบบการควบคุมภายในโครงการ เช่น โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

สาเหตุ

๑) กระบวนการกำกับและติดตามยังมีไม่เพียงพอ

๒) หัวหน้าส่วนราชการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังให้ความสำคัญกับการจัดวางและประเมินผลระบบการควบคุมภายในการประเมินความเสี่ยงค่อนข้างน้อย

๓) บุคลากรส่วนใหญ่ของภาคราชการยังมีองค์ความรู้ด้านการจัดวางและประเมินผลระบบการควบคุมภายในไม่เพียงพอ

ผลกระทบ ทำให้จุดอ่อนหรือความเสี่ยงที่พบระหว่างดำเนินงานโครงการฯ ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายโครงการ

ข้อเสนอแนะ ส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการควรดำเนินการ ดังนี้

๑. พิจารณาทบทวนการจัดวางระบบการควบคุมภายใน การประเมินความเสี่ยงขององค์กรให้ครอบคลุมกิจกรรม/โครงการสำคัญ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินตนเอง และนำผลการประเมินตนเองมาใช้ประกอบการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตาม การประเมิน และการวัดผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ และช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถบริหารทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒. สั่งให้ผู้เกี่ยวข้องและหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการฯ ระดับกรม ดำเนินการติดตาม วิเคราะห์ ประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ ในภาพรวมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้รับทราบปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานและนำมากำหนดเป็นนโยบาย/มาตรการในการดำเนินการในระยะต่อไป

๓. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีองค์ความรู้ เรื่องกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน หรือจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในองค์กร (KM) เพื่อเป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้ให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

ข้อสังเกต การกำกับ ติดตาม รายงาน และประเมินผล ข้อมูลที่นำมารายงานยังมีไม่เพียงพอ การรายงานความก้าวหน้าของโครงการฯ พบว่า มีบางหน่วยงานที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดส่งรายงานความก้าวหน้าของโครงการฯ ให้กับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดไม่ครบเป็นประจำทุกเดือน และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมิได้หมายเหตุไว้ในรายงานความก้าวหน้าของโครงการฯ ว่าหน่วยงานใดบ้างที่มิได้จัดส่งรายงาน ซึ่งหากหน่วยงานที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่จัดส่งรายงานในแต่ละเดือนให้กับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ข้อมูลที่ประกอบการรายงานจึงเป็นข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนถูกต้องตามความเป็นจริง

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ได้รับข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ครบถ้วนเพื่อมาประกอบการรายงานผลความก้าวหน้าของโครงการฯ

ผลกระทบ รายงานความก้าวหน้าของโครงการฯ มีข้อมูลสนับสนุนที่ไม่ครบถ้วนถูกต้อง ส่งผลให้ผู้บริหารรับทราบผลการดำเนินงานที่ไม่ครบถ้วนถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการรายงานความก้าวหน้าของโครงการฯ หากมีข้อมูลสนับสนุนไม่ครบถ้วน ถูกต้อง ต้องระบุปัญหาและอุปสรรคไว้ในรายงานด้วย เพื่อความครบถ้วนถูกต้องของรายงาน

กลุ่มตรวจสอบภายใน ๓

รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบกิจกรรม/โครงการสำคัญตามนโยบาย ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ใน ๒ กลุ่มภารกิจคือ ๑) กลุ่มภารกิจด้านบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต ได้แก่ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมฝนหลวงและการบินเกษตร ๒) กลุ่มภารกิจด้านส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและระบบสหกรณ์ ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดยดำเนินการสอบทาน วิเคราะห์ ประเมินความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จของนโยบาย ยุทธศาสตร์ของกระทรวง การควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง ดำเนินการให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน และติดตามผลการตรวจสอบ การดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม รวมถึงร่วมสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กลุ่มตรวจสอบภายใน ๓ วางแผนการตรวจสอบประจำปี ทั้งหมด ๓ โครงการ สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนด โดยมีผลการดำเนินการสรุปได้ดังนี้

๑. ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์

ผลจากการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์ ในภาพรวมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดที่กำหนดได้เพียงบางส่วน โดยมีข้อตรวจพบที่สำคัญควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ การดำเนินงานโครงการพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์ ยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัด ที่กำหนด

ผลจากการดำเนินงานโครงการพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์ ทั้ง ๒ กิจกรรมหลัก ยังไม่บรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนด ได้แก่

- กิจกรรมส่งเสริมการผลิตและการกระจาย เมล็ดพันธุ์ดีแก่เกษตรกรในสถาบันเกษตรกร สามารถผลิตและรวบรวมเมล็ดพันธุ์ดีได้จำนวน ๒๗,๙๓๓.๒๗ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๖๒ ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด จำนวน ๑๑,๐๖๖.๗๓ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๓๘ ซึ่งต่ำกว่าตัวชี้วัด ที่กำหนด (ร้อยละ ๘๐) คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๘ (ร้อยละ ๘๐-๗๑.๖๒)

- กิจกรรมพัฒนาความเข้มแข็งและยกระดับชั้นสหกรณ์ พบว่า เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สามารถยกระดับความเข้มแข็งสหกรณ์ชั้น ๑ - ๓ และการชำระบัญชีได้ต่ำกว่าเป้าหมาย ตัวชี้วัดที่กำหนด ๓,๓๔๖ แห่ง (แผน ๔,๘๙๐ – ผล ๑,๕๔๔) คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๔๓ แต่ผลการดำเนินงานดังกล่าวเป็นเพียงผลการประเมินตนเองของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในปี ๒๕๖๐ ที่ประเมินตนเองโดยใช้ ๒ เกณฑ์ ที่กรมส่งเสริมสหกรณ์รับผิดชอบ จากเกณฑ์ทั้งหมด ๔ เกณฑ์ ซึ่งการประเมินการจัดลำดับชั้นสหกรณ์ยังไม่สมบูรณ์เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ต้องนำผลการประเมินซึ่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์รับผิดชอบอีก ๒ เกณฑ์ มาประมวลผลในภาพรวมทั้ง ๔ เกณฑ์ แต่ปัจจุบัน ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการฯ มีรอบระยะเวลาการปิดบัญชีไม่ตรงกัน ทำให้ยังไม่สามารถประเมินเพื่อยกระดับสหกรณ์ตามเกณฑ์ดังกล่าวได้ครบทุกสหกรณ์เป้าหมาย

สาเหตุ

๑) หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินงานโครงการมิได้มีการจัดวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินความเสี่ยงไว้ โครงการฯ มีปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น มีบางสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการฯ ถูกสั่งเลิกกิจการจากนายทะเบียนระหว่างเข้าร่วมโครงการ เป็นต้น

๒) ในระดับพื้นที่มีการติดตามการปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอ ประกอบกับยังไม่มีการประเมินและสรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์ในภาพรวมของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในระหว่างการตรวจสอบยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ

๓) การยกระดับชั้นสหกรณ์ มีปัจจัยภายนอกหลายด้านที่มีส่วนทำให้การดำเนินการยกระดับไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนด เช่น สหกรณ์ขนาดเล็กไม่มีเจ้าหน้าที่บัญชี สหกรณ์ยังไม่ให้ความสนใจในเรื่องของการจัดวางระบบการควบคุมภายใน การจัดทำเอกสารหลักฐานประกอบการชำระบัญชีไม่แล้วเสร็จ การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ประสบผลขาดทุนเนื่องจากเกษตรกรที่เป็นสมาชิกประสบปัญหาอุทกภัยหรือภัยแล้ง ซึ่งเป็นปัญหาภัยธรรมชาติที่ไม่มีการคาดการณ์ล่วงหน้า สภาพภูมิอากาศไม่เหมาะสมต่อการผลิตทำให้ไม่สามารถผลิตได้ตามแผน สมาชิกสหกรณ์ไม่สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์ได้ หรือเมล็ดพันธุ์ที่ผลิตไม่ได้คุณภาพตามหลักเกณฑ์ หรือประสบปัญหาอุทกภัย เมล็ดพันธุ์ที่ผลิตไม่เป็นที่ต้องการของตลาด สหกรณ์ผลิตแล้วจำหน่ายไม่ได้ เป็นต้น

๔) การกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานยังไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่ต้องดำเนินการ เนื่องจาก บางสหกรณ์ที่มีการจัดชั้นและกำหนดไว้ในแผนพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๐ มีผลการดำเนินงานไม่คงที่บางแห่งไม่สามารถรักษาระดับชั้นไว้ได้ เช่น ปี ๒๕๕๙ สหกรณ์ ก. อยู่ในชั้น ๑ แต่พอมีการประเมินจัดชั้นสหกรณ์ในปี ๒๕๖๐ สหกรณ์ ก. ตกมาอยู่ชั้น ๒ เป็นต้น

๕) เกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งของสหกรณ์ ยังไม่สามารถสะท้อนความเข้มแข็งของสหกรณ์ได้อย่างแท้จริง

๖) การกำหนดเป้าหมายในการยกระดับชั้นสหกรณ์ เพื่อนำมากำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมย่อย เพื่อผลักดันให้สหกรณ์มีความเข้มแข็งและสามารถยกระดับชั้นได้ ยังมีการใช้ข้อมูลบางส่วนที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลให้การยกระดับชั้นสหกรณ์ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

๗) มีการจัดประชุมบูรณาการการทำงานร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลที่ดีในสหกรณ์ แนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการในการสร้างความเข้มแข็งแก่สหกรณ์ และนำเสนอปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ เพียงครั้งเดียว ซึ่งในระหว่างปีมีปัญหาอุปสรรค เกิดขึ้น เช่น สหกรณ์ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การควบคุมภายในตามเกณฑ์ที่กำหนด การบริหารจัดการสหกรณ์ไม่เป็นไปตามหลักนิติบุคคล สมาชิกสหกรณ์ขาดการมีส่วนร่วม สหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่บัญชี และมีการยกเลิกสหกรณ์ระหว่างปี ทำให้การดำเนินงานโครงการฯ ในภาพรวมยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์

๘) การจัดสรรงบประมาณของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุม เพียงพอ สำหรับการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ

ผลกระทบ การขับเคลื่อนโครงการพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์ เพื่อยกระดับชั้นสหกรณ์ยังไม่บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๐ ที่กำหนด ซึ่งส่งผลให้การขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไม่บรรลุแผนงานยกระดับสหกรณ์ให้เข้มแข้งที่กำหนดไว้ว่าเมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จะมีผลการดำเนินงานโดยแยกเป็น

- สหกรณ์ชั้น ๑ จำนวน ๔,๖๒๙ แห่ง
- สหกรณ์ชั้น ๒ จำนวน ๒,๑๗๓ แห่ง
- สหกรณ์ชั้น ๓ จำนวน ๓๔๐ แห่ง
- สหกรณ์ชั้น ๔ มีการชำระบัญชีเสร็จสิ้นทั้งหมด

ข้อเสนอแนะ

๑) พิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งของสหกรณ์ การกำหนดเป้าหมายในการขับเคลื่อนการยกระดับชั้นของสหกรณ์ และนำไปจัดทำแผนพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์ ในปีถัดไป เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายการยกระดับชั้นสหกรณ์ให้เข้มแข็งของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์บรรลุวัตถุประสงค์

๒) ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ ควรกำกับ ดูแล ให้ผู้รับผิดชอบโครงการฯ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเชิงลึกในพื้นที่ให้เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และควรนำปัญหา/ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานโครงการฯ มาประเมินผลระบบการควบคุมภายใน พร้อมทั้งกำหนดกิจกรรมควบคุมเพื่อให้สามารถดำเนินงานโครงการได้อย่างต่อเนื่อง และได้ผลผลิตตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดที่กำหนด

๓) การพิจารณาอนุญาตให้จัดตั้งสหกรณ์ใหม่ ควรนำเกณฑ์การจัดชั้นสหกรณ์มาพิจารณาประกอบในการกำหนดเงื่อนไข/คุณสมบัติ เพื่อให้สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นใหม่มีศักยภาพและความเข้มแข็ง สามารถดำเนินธุรกิจได้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอจัดตั้งต่อไป

๔) ในการจัดทำคำของบประมาณ ควรพิจารณาให้ครอบคลุมกิจกรรม/โครงการที่รับผิดชอบเพื่อให้ สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ที่กำหนด และควรใช้เป้าหมายเพื่อดำเนินงานโครงการฯ เดียวกัน ตามที่ได้รับมอบนโยบายจากนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้การดำเนินการสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มค่ากับการใช้จ่ายงบประมาณ

๕) ควรจัดประชุมหารือการบูรณาการร่วมกันอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานโครงการฯ และวางแนวทางแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มค่ากับงบประมาณ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกรสูงสุด

๖) ควรจัดทำฐานข้อมูลการคัดเลือกสหกรณ์เป้าหมายให้ชัดเจน และทบทวน ปรับปรุงแบบรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กรมกำหนด พร้อมทั้งกำชับให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินงานโครงการพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรเป็นองค์กรหลักระดับอำเภอในพื้นที่จัดทำเอกสารประกอบการคัดเลือกเป้าหมายให้สอดคล้อง ครบถ้วน เพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพ คุ้มค่า สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

ข้อตรวจพบที่ ๒ การดำเนินงานโครงการพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์ ไม่เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

สาเหตุ ขาดการกำกับ ดูแล และติดตาม จากผู้บังคับบัญชาในระดับต่าง ๆ

ผลกระทบ อาจส่งผลให้การดำเนินงานโครงการพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ ควรพิจารณากำหนดกิจกรรม/โครงการย่อย เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการหลัก โดยคำนึงถึงความจำเป็นและเหมาะสม หากกำหนดแผนการปฏิบัติงานแล้ว เมื่อดำเนินการไปได้ระยะเวลาหนึ่งแล้วพบว่ากิจกรรม/โครงการที่กำหนดขึ้นไม่สอดคล้องกับการดำเนินงาน ควรพิจารณาปรับแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริง เพื่อให้การดำเนินงานสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อตรวจพบที่ ๓ การดำเนินงานบางเรื่องยังปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบกำหนด เช่น ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไข

เพิ่มเติม ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๕ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สาเหตุ

๑) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ยังมีองค์ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ รวมถึงมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ ประกอบกับการกำกับ ดูแล จากผู้บังคับบัญชาในระดับต่างๆ ยังมีไม่เพียงพอ

๒) ระบบการควบคุมภายในยังไม่เหมาะสมเพียงพอ

ผลกระทบ ทำให้ผลการปฏิบัติงานคลาดเคลื่อน จากกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นอาจขาดความโปร่งใส และนำไปสู่การไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม/โครงการได้

ข้อเสนอแนะ

ควรพิจารณาจัดฝึกอบรมพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน โดยจัดทำเป็นแผนพัฒนาบุคลากรเพื่อสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และจัดให้มีการจัดทำแผนการจัดการความรู้ (KM) เพื่อให้บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในเรื่องต่างๆ

๒. ตรวจสอบการดำเนินงานระบบส่งน้ำ/กระจายน้ำ เพื่อสนับสนุนโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ กิจกรรม การก่อสร้างระบบส่งน้ำ/กระจายน้ำในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานกิจกรรมการก่อสร้างระบบส่งน้ำ/กระจายน้ำในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่ ในภาพรวมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ **พบว่า สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดที่กำหนดตามกิจกรรมการก่อสร้างระบบส่งน้ำ/กระจายน้ำในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่ได้เพียงบางส่วน แต่ผลการดำเนินงานโดยส่วนใหญ่ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งน้ำและระบายน้ำให้กับพื้นที่การเกษตร และการอุปโภค-บริโภคของชุมชนได้อย่างเหมาะสม** ซึ่งผลจากการตรวจสอบมีข้อตรวจพบที่สำคัญควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ ผลการดำเนินการจัดหาระบบส่งน้ำ/กระจายน้ำ สามารถสนับสนุนน้ำเข้าพื้นที่เกษตรแบบแปลงใหญ่ได้เพียงบางส่วน

มีสาเหตุหลักมาจาก

๑) การกำหนดพิกัดพื้นที่แปลงใหญ่บางแปลงยังไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุมพื้นที่การเกษตรรายแปลงของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

๒) การจัดแผนงานโครงการ เพื่อดำเนินการสนับสนุนตามกิจกรรมการก่อสร้างระบบส่งน้ำ/กระจายน้ำในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่ ยังไม่สอดคล้องกับความคาดหวังของเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการแปลงใหญ่เท่าที่ควร

๓) การบูรณาการข้อมูลพิกัดพื้นที่แปลงใหญ่ของหน่วยงานระดับพื้นที่ยังไม่เพียงพอ

๔) ไม่มีการจัดทำข้อมูลแผนที่การรับประโยชน์ครอบพื้นที่แปลงใหญ่

ผลกระทบ

๑) การดำเนินงานระบบส่งน้ำ/กระจายน้ำ เพื่อสนับสนุนน้ำในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่ ของกรมชลประทานยังไม่สามารถดำเนินการได้ครอบคลุมทั้งพื้นที่การเกษตรเป้าหมาย จำนวน ๑๔๖,๒๗๑ ไร่ และปัจจุบันไม่ทราบว่าผลการดำเนินการ ๑๓๑ รายการ สามารถสนับสนุนน้ำเข้าพื้นที่แปลงใหญ่ได้จำนวนกี่ไร่

๒) การดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ อาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดได้ เนื่องจากยังขาดแคลนปัจจัยด้านน้ำ

ข้อเสนอแนะ

๑) ควรมีการบูรณาการเรื่องการกำหนดพิกัดพื้นที่รายแปลงให้ครอบคลุมพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่ก่อนเริ่มดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้การสนับสนุนน้ำครอบคลุมพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่

๒) ประสานขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำข้อมูลพื้นที่รายแปลงที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๐ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และจัดทำแผนที่ครอบแปลง เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ได้ว่าแผนงาน/โครงการที่ดำเนินการไปแล้ว สามารถสนับสนุนพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่จำนวนเท่าใด ยังมีความต้องการสนับสนุนอีกจำนวนเท่าใด และนำข้อมูลดังกล่าวมาจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อสนับสนุนน้ำเข้าพื้นที่เกษตรแบบแปลงใหญ่ในอนาคต

๓) ควรมีการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลแหล่งน้ำ ระบบส่งน้ำ/กระจายน้ำ โดยจัดทำรายละเอียดข้อมูลให้ชัดเจนว่าปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์หรือไม่มีการใช้ประโยชน์ เพื่อจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลกลางของกระทรวง

เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดพื้นที่เป้าหมายการดำเนินการ เช่น โครงการแปลงใหญ่ เป็นต้น

ข้อตรวจพบที่ ๒ การจัดทำเอกสารแผนงาน/โครงการของรัฐยังกำหนดวัตถุประสงค์ ผลผลิต ผลลัพธ์ เป้าหมาย ผลที่คาดว่าจะได้รับไม่ชัดเจน

สาเหตุ

๑) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในระดับพื้นที่ ยังมีความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดสำหรับการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการไม่เพียงพอ ประกอบกับผู้รับผิดชอบในการพิจารณาเอกสารแผนงาน/โครงการของรัฐในระดับกรม ยังไม่ได้ตระหนักถึงการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานภายหลังจากการดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จเท่าที่ควร

๒) ยังไม่มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ภายหลังจากที่โครงการแล้วเสร็จ ว่ามีผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต และผลลัพธ์ตามที่กำหนดไว้

ผลกระทบ

๑) ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในเอกสาร (๑ แผ่น ๑ โครงการ)

๒) จำนวนผลผลิต ผลลัพธ์โครงการที่ระบุในแต่ละโครงการ บางโครงการมีความซ้ำซ้อนกับโครงการเดิมของปีก่อนๆ ส่งผลกระทบต่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานในภาพรวมของกรมที่อาจเกิดความคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง

ข้อเสนอแนะ

๑) ทบทวนหลักเกณฑ์/วิธีการจัดทำแผนงาน/โครงการของรัฐ (๑ แผ่น ๑ โครงการ) โดยกำหนดวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ รวมถึงผลที่คาดว่าจะได้รับเมื่อดำเนินงานแล้วเสร็จให้ชัดเจน สอดคล้อง และสามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ตามเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๒) ทบทวนผลการศึกษาโครงการต่างๆ ที่ผ่านมาหรือดำเนินการจัดทำประชาคมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเสนอผลการศึกษา/การประชาคมที่ทบทวนแล้วมาใช้ประกอบการพิจารณาแผนงาน/โครงการของรัฐ (๑ แผ่น ๑ โครงการ) ทุกครั้ง

๓) ซักซ้อมความเข้าใจ หลักเกณฑ์ การกำหนดวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกคนทราบและถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้สามารถระบุวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ ได้อย่างชัดเจน ครบถ้วน ครอบคลุมพื้นที่ดำเนินการโครงการ

๔) กำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมจัดทำรายงานผลการติดตามประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง โดยประเมินผลตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ที่กำหนดไว้ตามที่ระบุไว้ในเอกสารแผนงาน/โครงการของรัฐ (๑ แผ่น ๑ โครงการ) และจัดเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบถึงประโยชน์ที่กรมชลประทานดำเนินการจากเงินงบประมาณที่ใช้จ่าย

ทั้งนี้ การประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการควรสะท้อนให้เห็นผลงานของกรมชลประทานที่สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายที่ภาคราชการต้องจ่ายชดเชยให้กับเกษตรกร ประชาชน รวมถึงชุมชน สังคม ที่ประสบปัญหาอุทกภัย ปัญหาภัยแล้ง หรือปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างไร สามารถคำนวณเป็นจำนวนเงินที่ภาคราชการประหยัด

ข้อตรวจพบที่ ๓ การดำเนินงานกิจกรรมการก่อสร้างระบบส่งน้ำ/กระจายน้ำในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่ยังมีบางเรื่องยังปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

- การจัดทำรายงานประจำวันยังไม่ครบถ้วนถูกต้องหลักเกณฑ์/ระเบียบ

- การปฏิบัติงานบางเรื่องยังไม่เป็นไปตามระเบียบกำหนด เช่น รายงานจัดซื้อ/จัดจ้าง บางฉบับไม่มีการจัดทำรายละเอียดการจ้างให้ชัดเจน

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังมีความเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ

ผลกระทบ

๑) การจัดจ้างยังมีบางขั้นตอนปฏิบัติไม่เป็นไปตามที่ระเบียบฯ กำหนดทำให้กระบวนการ จัดจ้างยังไม่มีความโปร่งใสเท่าที่ควร หรืออาจส่งผลให้เกิดข้อร้องเรียนได้

๒) ส่งผลให้คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ทราบความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง (เป็นลายลักษณ์อักษร) เพื่อที่จะได้สั่งการแก้ไขปัญหาได้ทันต่อเหตุการณ์ และเร่งรัดติดตามงานให้เสร็จทันตามกำหนด

๓) ผู้อนุมัติจัดซื้อจัดจ้างไม่มีข้อมูลเพียงพอสำหรับการพิจารณาอนุมัติให้ซื้อหรือจ้าง อาจทำให้ได้รับพัสดุที่ไม่ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้พัสดุ

๔) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ไม่สามารถตรวจสอบพัสดุได้ เนื่องจากข้อมูลไม่เพียงพอและพัสดุที่ได้รับอาจไม่ตรงกับวัตถุประสงค์หรือความต้องการของผู้ต้องการใช้พัสดุ

ข้อเสนอแนะ

๑) กำชับให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับด้านพัสดุดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ รวมถึงกฎหมาย ระเบียบ มติครม. และหนังสือคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๒) กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่จัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓๗ และ ๓๙ เพื่อป้องกันมิให้มีการนำใบเสร็จรับเงินมาเบิกซ้ำและเป็นประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบ ทั้งนี้เมื่อได้เบิกจ่ายเงินแล้วให้ติดตามหลักฐานการจ่ายเงินแนบประกอบใบสำคัญคู่จ่ายให้ครบถ้วน

ข้อตรวจพบที่ ๔ การจัดวางระบบการควบคุมภายใน ยังไม่ครอบคลุมกิจกรรม/ขั้นตอน

สาเหตุ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังไม่เข้าใจแนวทางการจัดวางและวิธีการติดตามประเมินผลระบบการควบคุมภายในและการประเมินความเสี่ยง ประกอบกับยังไม่เห็นความสำคัญของการประเมินผลระบบการควบคุมภายใน เนื่องจากมีงานในภารกิจอื่นที่ต้องรับผิดชอบมาก

ผลกระทบ

๑) อาจส่งผลให้การดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) จุดอ่อนหรือความเสี่ยงที่พบระหว่างดำเนินงานโครงการไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข

ข้อเสนอแนะ ควรจัดให้มีการทบทวนการจัดวางระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของส่วนงานย่อยให้ครอบคลุมทุกกิจกรรมและขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยกำหนดกิจกรรมควบคุมที่เหมาะสมครอบคลุมทุกกิจกรรม/กระบวนการที่สำคัญต่อภารกิจหลักเพื่อให้มีข้อมูลเพียงพอในการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การดำเนินงานของส่วนราชการบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนด และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มแก่องค์กร ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถบริหารจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓. ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ที่เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการ ๑๒ ส่วนราชการ **พบว่า ส่วนราชการที่ร่วมดำเนินการ สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดที่กำหนด โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถรวมกลุ่มกันเป็นแปลงใหญ่ มีการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และพัฒนาสินค้าภาคการเกษตรให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด มีอำนาจต่อรองกับพ่อค้าคนกลางมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินโครงการฯ บางขั้นตอนยังมีจุดอ่อน/ความเสี่ยง ที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข** ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ การกำหนดตัวชี้วัด (KPI) เพื่อประเมินผลลัพธ์ของการดำเนินงานของบางส่วนราชการยังไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักของการขับเคลื่อนโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

สาเหตุ

๑) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบยังมีความเข้าใจเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของการดำเนินการโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ไม่ชัดเจน เพียงพอ ประกอบกับบางส่วนยังไม่ให้ความสำคัญของการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการด้วยการประเมินผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดเท่าที่ควร

๒) การเจรจาตัวชี้วัดผลการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ภาพรวมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) มีการดำเนินการหลังจากได้รับจัดสรรงบประมาณแล้ว ทำให้ตัวชี้วัดที่ระบุในเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีกับตัวชี้วัดภาพรวมที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) วัดผลการดำเนินการในภาพรวมไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ผลกระทบ

ส่งผลให้การดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ภาพรวมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

๑) หน่วยงานที่รับผิดชอบในการเจรจาตัวชี้วัดภาพรวมระดับกระทรวง ควรให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ผ่านการพิจารณาตามเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี และใช้ประกอบการเจรจาตัวชี้วัดในภาพรวมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ด้วย

๒) ส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ควรนำประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นหารือร่วมกัน และพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ ของการดำเนินงานโครงการให้สอดคล้อง ครอบคลุมทุกกิจกรรม เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และนำไปสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์โครงการฯ อย่างมีประสิทธิภาพ ตามเป้าหมายหลักของการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

๓) คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation) ควรดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานโครงการในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งรายงานผลการกำกับ ติดตาม ให้คณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับทราบ ปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางการปรับปรุงแก้ไขได้อย่างทันท่วงที

ข้อตรวจพบที่ ๒ ข้อมูลผลการวิเคราะห์ต้นทุนและการเพิ่มผลผลิต ยังไม่ครบถ้วนทุกแปลง

สาเหตุ

๑) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบยังมีความเข้าใจเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของการดำเนินการโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ไม่ชัดเจน เพียงพอ ประกอบกับ มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบหลายด้าน ทำให้งานล่าช้า

๒) แปลงที่เกิดขึ้นใหม่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ บางแปลงยังไม่สามารถเก็บข้อมูลการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิตได้ เนื่องจากยังไม่ครบรอบการผลิต ผลสัมฤทธิ์ยังไม่เกิด จึงไม่สามารถเก็บข้อมูล

๓) เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ส่วนใหญ่ ไม่จดบันทึกข้อมูลต้นทุนการผลิต หรือจดแต่ไม่ครบถ้วน และส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำบัญชีครัวเรือน ทำให้ต้องใช้เวลาในการเก็บข้อมูลใหม่ทั้งหมด

๔) การกำกับ ติดตาม การดำเนินงานโครงการฯ ของคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) หรือคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation) ยังมีไม่เพียงพอ

ผลกระทบ ส่งผลให้การดำเนินงานโครงการฯ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย การดำเนินการลดต้นทุนหรือเพิ่มผลผลิตที่กำหนด ประกอบกับข้อมูลที่รายงานให้ผู้บริหารอาจขาดความน่าเชื่อถือ และอาจส่งผลต่อการกำหนดตัวชี้วัดโครงการในปีถัดไป

ข้อเสนอแนะ

๑) จัดประชุมหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์/วิธีการในการจัดเก็บข้อมูลต้นทุน ผลผลิต ให้ส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการถือใช้เป็นแนวทางในการเก็บข้อมูลผลการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิตให้สอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยแจ้งเวียนให้ผู้รับผิดชอบโครงการฯ ของแต่ละหน่วยงานทราบและถือปฏิบัติ

๒) จัดประชุม/สัมมนาร่วมกันระหว่าง ผู้กำหนดนโยบายและผู้รับผิดชอบโครงการ (ผู้ปฏิบัติงานจริง) เพื่อรับทราบปัญหา/อุปสรรคของการดำเนินงานจริงในพื้นที่ และติดตามกระตุ้นการดำเนินงานโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนดต่อไป

ข้อตรวจพบที่ ๓ กระบวนการกำกับและติดตามผลการขับเคลื่อนโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ยังมีไม่เพียงพอ

สาเหตุ

๑) ผู้ที่รับผิดชอบดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ของแต่ละส่วนราชการ/หน่วยงาน มีงานในภารกิจอื่นที่ต้องรับผิดชอบหลายด้าน บางครั้งมีภารกิจเร่งด่วนที่เป็นนโยบายของผู้บริหารต้องดำเนินการให้ได้เป้าหมายก่อน จึงชะลอการดำเนินการบางขั้นตอนของโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

๒) ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ/คณะทำงานต่างๆ ยังไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย หรือปฏิบัติไม่ครบถ้วน

ผลกระทบ การดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการฯ อาจไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์/แนวทางที่กำหนด หรืออาจทำให้การดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดล่าช้ากว่าระยะเวลาการดำเนินโครงการที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ ส่วนราชการผู้รับผิดชอบหลักโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ควรพิจารณาทบทวนกระบวนการติดตามประเมินผลโครงการฯ ให้ครอบคลุมปัญหา/อุปสรรค ที่เกิดขึ้นในช่วงปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๐ เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการฯ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย เกษตรกรได้รับการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

ข้อตรวจพบที่ ๔ การดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ในบางขั้นตอนยังไม่ครบถ้วน/ครอบคลุม ทุกด้านตามคู่มือที่กำหนด

สาเหตุ

๑) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ มีภาระงานในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบหลายด้าน ทำให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่บางเรื่องขาดความต่อเนื่อง

๒) การดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มุ่งเน้นเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ

๓) มีการสับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบระหว่างปี ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน

ผลกระทบ การดำเนินงานโครงการฯ อาจไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ ตามที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ ส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการ ควรดำเนินการดังนี้

๑) พิจารณาข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะของคณะผู้ตรวจสอบภายในและนำไปใช้ประกอบการประเมินความเสี่ยงและจัดวางระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้การดำเนินงานโครงการฯ สัมฤทธิ์ผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) กำชับให้หัวหน้างานทุกระดับ กำกับ ติดตาม และ ให้ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานโครงการฯ รายงานผลการปฏิบัติงานโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งรายงานปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโครงการ และแนวทางการดำเนินการแก้ไขในเบื้องต้น เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุงกำหนดทิศทางการดำเนินงานโครงการในปีต่อๆ ไป

๓) ควรมีการจัดสัมมนา/ฝึกอบรม ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง เพื่อเป็นการระดมความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และแชร์ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานพร้อมทั้งแนวทางการแก้ไข เพื่อให้การประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อตรวจพบที่ ๕ ข้อมูลในระบบ bigfarm ยังไม่ครบถ้วนถูกต้อง

สาเหตุ

๑) ระบบ bigfarm ยังไม่รองรับการบันทึกข้อมูลอาชีพด้านการเลี้ยงสัตว์ การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ประมง การปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ ซึ่งรายละเอียดข้อมูลของสินค้าแต่ละชนิดมีความหลากหลายแตกต่างกัน ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระบบก่อนถึงจะบันทึกข้อมูลได้

๒) เกษตรกรบางรายที่เข้าร่วมโครงการฯ ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียน ทบก. หรือแจ้งข้อมูลอาชีพในทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) ไม่สอดคล้องตรงกับอาชีพที่ดำเนินการในแปลงใหญ่

๓) การวาดพิกัดแปลงในระบบของบางอาชีพทำได้ยาก เช่น อาชีพเลี้ยงสัตว์ เนื่องจากเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์อยู่กระจัดกระจาย มิได้รวมกันเป็นกลุ่มเหมือนการปลูกพืช

๔) การประมวลผลระบบฐานข้อมูล ทำให้ข้อมูลบางส่วนที่ดำเนินการบันทึกข้อมูลลงระบบแล้วสูญหาย ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบฐานข้อมูลดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อมูล และหรือบางส่วนต้องบันทึกข้อมูลลงระบบอีกครั้ง

๕) ผู้รับผิดชอบโครงการฯ มีหน้าที่รับผิดชอบงานหลายด้าน ทำให้การบันทึกข้อมูลมีความล่าช้า

๖) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบบันทึกข้อมูลในระบบ bigfarm ไม่ครบถ้วน บันทึกข้อมูลเพียงบางส่วน เพื่อให้ผลการดำเนินงานปรากฏในจอแสดงผล เพื่อนับเป็นเป้าหมายการดำเนินงานโครงการฯ เช่น บันทึกข้อมูลเพียงส่วนที่ ๑ และส่วนที่ ๓

๗) การแสดงผลข้อมูลในระบบ Big farm มีการปรับเปลี่ยนตามความต้องการของผู้บริหารในแต่ละช่วงเวลา

ผลกระทบ การแสดงผลข้อมูลแปลงใหญ่มีรายละเอียดไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ ทำให้มีข้อมูลไม่เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาแปลงในอนาคต

ข้อเสนอแนะ ผู้รับผิดชอบหลัก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรดำเนินการดังนี้

๑) ควรสอบทานความครบถ้วน ถูกต้องของข้อมูลในระบบ หากพบข้อคลาดเคลื่อนให้ประสานแจ้งหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ดูแลระบบรับทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และนำปัญหาเข้าหารือร่วมกันในการประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานต่างๆ เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไข

๒) ควรมีการสนับสนุนงบประมาณสำหรับการดำเนินการพัฒนาปรับปรุงระบบ bigfarm ให้มีความเสถียรสามารถแสดงผลข้อมูลในภาพรวมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้มีความเป็นเอกภาพ

๓) ดำเนินการทบทวน และปรับปรุงข้อมูลในระบบ bigfarm ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน ตรงกับ ข้อเท็จจริงโดยเร็ว

ข้อตรวจพบที่ ๖ การดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่บางขั้นตอนยังปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง

สาเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังมีความเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติงานคลาดเคลื่อน เช่น พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ผลกระทบ อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ และการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะ

๑) ผู้บริหารทุกระดับควรบริหารจัดการและเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ของกิจกรรมที่กำหนดไว้ตามแผนงานงบประมาณทุกกิจกรรม/โครงการ หากผลการดำเนินการของกิจกรรม/โครงการต่างๆ สำเร็จตามแผนและบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ตามที่กำหนด หากมีเงินงบประมาณคงเหลือสามารถโอนเปลี่ยนแปลงรายการได้ ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อย่างเคร่งครัด โดยการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณใดๆ ให้พิจารณาถึงความจำเป็นและเหมาะสมด้วย

๒) ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการสอบทานผลการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ หากมีการดำเนินงานโอนงบประมาณข้ามแผนงานโดยไม่ได้ขออนุมัติจากผู้มีอำนาจ ให้จัดทำหนังสือขอผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๗ ต่อสำนักงบประมาณต่อไป

๓) ควรพิจารณาจัดให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ และการเงินบัญชีให้กับเจ้าหน้าที่ ผู้บริหารระดับต่างๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

๔) กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบจัดทำทะเบียนคุมงบประมาณในภาพรวมของหน่วยงานแยกเป็นรายโครงการฯ ไว้ให้ครบถ้วน เพื่อสะดวก ในการสืบค้น ตรวจสอบผลการเบิกจ่ายย้อนกลับอาจส่งผลกระทบต่อ

การบรรลุเป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ และการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อตรวจพบที่ ๗ ระบบการควบคุมภายใน ของส่วนราชการ ยังมีจุดอ่อน/ความเสี่ยง ที่อาจส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรมสำคัญ

สาเหตุ

๑) กระบวนการกำกับและติดตามยังมีไม่เพียงพอ

๒) หัวหน้าส่วนราชการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังให้ความสำคัญกับการจัดวางและประเมินผลระบบการควบคุมภายในการประเมินความเสี่ยงค่อนข้างน้อย

๓) บุคลากรส่วนใหญ่ของภาคราชการยังมีองค์ความรู้ด้านการจัดวางและประเมินผลระบบการควบคุมภายในไม่เพียงพอ

ผลกระทบ ทำให้จุดอ่อนหรือความเสี่ยงที่พบระหว่างดำเนินงานโครงการฯ ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายโครงการ

ข้อเสนอแนะ

๑) พิจารณาทบทวนการจัดวางระบบการควบคุมภายใน การประเมินความเสี่ยงขององค์กรให้ครอบคลุมกิจกรรม/โครงการสำคัญ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินตนเอง และนำผลการประเมินตนเองมาใช้ประกอบการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตาม การประเมิน และการวัดผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ และช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถบริหารทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒) สั่งให้ผู้เกี่ยวข้องและหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการฯ ระดับกรม ดำเนินการติดตาม วิเคราะห์ ประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ ในภาพรวมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้รับทราบปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานและนำมากำหนดเป็นนโยบาย/มาตรการในการดำเนินการในระยะต่อไป

๓) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีองค์ความรู้ เรื่องกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน หรือจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในองค์กร (KM) เพื่อเป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้ให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ค.ต.ป.กษ.) มีหน้าที่กำกับ ดูแลระบบการตรวจสอบและประเมินผล ของกระทรวงและหน่วยงานในสังกัด สอบทาน ติดตาม และประเมินผลการปรับปรุงประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ของงานราชการให้เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) กำหนด โดยปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ค.ต.ป.กษ.) ได้ดำเนินการสอบทาน ติดตาม และประเมินผลของแผนงานบูรณาการ ๒ แผนงาน ได้แก่

๑. แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ และ พ.ศ.๒๕๖๐ ดังนี้

๑.๑ แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙

จำนวน ๙ โครงการ ได้แก่

- โครงการเขื่อนทดน้ำผาจุก จังหวัดอุตรดิตถ์
- โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดอุตรดิตถ์
- สถานีสูบน้ำพร้อมอาคารประกอบ โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านโพธิ์ไชย (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ) จังหวัดขอนแก่น
- สถานีสูบน้ำและระบบส่งน้ำ โครงการสถานีสูบน้ำและระบบส่งน้ำฝั่งขวาฝายชนบท จังหวัดขอนแก่น
- โครงการพัฒนาลุ่มน้ำตาปี – พุมดวง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- โครงการบรรเทาอุทกภัยอำเภอหาดใหญ่ (ระยะที่ ๒) จังหวัดสงขลา
- โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ จังหวัดอุตรดิตถ์
- โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ จังหวัดอุดรธานี
- โครงการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน : กิจกรรมการจัดการแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดอุดรธานี

โดยมีผลการดำเนินงานสรุปได้ ดังนี้

๑) พื้นที่ที่จะดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำ ตามแผนบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบางแห่งอยู่ในเขตความรับผิดชอบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (พื้นที่ในเขตอุทยาน) กรมป่าไม้ (ป่าสงวน) และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน) ต้องใช้ระยะเวลาในกระบวนการขออนุญาตการใช้พื้นที่เป็นเวลานาน ประกอบกับการขออนุญาต จะต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการฯ มากกว่า ๑ คณะ และบางพื้นที่มีข้อพิพาทการใช้พื้นที่กับเกษตรกร ส่งผลให้ต้องมีการแก้ไขแบบก่อสร้างหลายครั้ง ทำให้การดำเนินงานล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน

ข้อเสนอแนะ

๑. ในการดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานในเขตพื้นที่ที่อยู่ในการครอบครองของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ และสำ นักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ฯลฯ ควรมีการประชุมหารือร่วมกัน เพื่อพิจารณากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการ ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบการก่อสร้างแหล่งน้ำ ฯ ตามรายการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการ

๒. ควรมีการตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติเป็นชุดเดียวกัน

๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับผลกระทบจากมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ส่งผลให้ส่วนราชการต้องเร่งรัดเบิกจ่ายงบประมาณในส่วนของงบลงทุนให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ แต่ช่วงระยะเวลาดังกล่าวยังอยู่ในฤดูกาลเพาะปลูกของเกษตรกร ทำให้ส่วนราชการไม่สามารถเข้าดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายได้

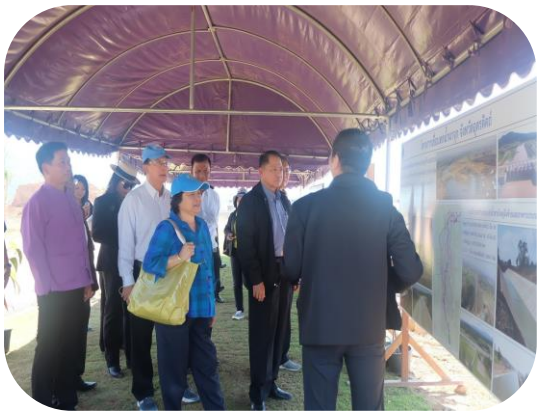
ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานกลางที่มีหน้าที่เสนอมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำ ควรคำนึงถึงผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐบาล เช่น ช่วงฤดูกาลเพาะปลูกในฤดูฝน/ฤดูแล้ง เพื่อให้ส่วนราชการสามารถดำเนินการตามบทบาท ภารกิจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น โครงการแหล่งน้ำไร่นานอกเขตชลประทาน เป็นต้น

๓) การถ่ายโอนภารกิจงานพัฒนาแหล่งน้ำของกรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ผ่านมาเป็นการดำเนินงานตามแผนการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สำนักงาน ก.พ.ร.กำหนด ซึ่งส่วนราชการได้ดำเนินการตามแผนแล้วแต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับถ่ายโอนภารกิจยังไม่มีการเตรียมความพร้อมบุคลากร และภารกิจงานที่รองรับงานที่รับการถ่ายโอน ซึ่งทำให้ภารกิจขาดความต่อเนื่อง และไม่มีการดูแลบำรุงรักษาอย่างถูกวิธี ส่งผลให้เกษตรกรไม่ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อทำการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพถึงแม้ส่วนราชการของกระทรวงในระยะแรกได้เข้าไปร่วมดำเนินการกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีทรัพยากร (คน, เงิน, อุปกรณ์, เครื่องมือ-เครื่องจักร)ในการดูแลบำรุงรักษาไม่เพียงพอ ส่งผลให้งานที่ถ่ายโอนยังมีการใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มศักยภาพเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานกลางควรประเมินผลภาพรวมการดำเนินงานภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการตามแผนการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งควรมีการทบทวน/ปรับปรุงแผนการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้แหล่งน้ำหรือโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ถูกใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มศักยภาพ

๑.๒ แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐

จำนวน ๕ โครงการ ได้แก่

- โครงการเพิ่มปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่กวงอุดมธารา จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการประตูระบายน้ำแม่สอย ตำบลแม่สอย อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการระบบส่งน้ำประตูระบายน้ำวังหิน ตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองจันทบุรี (แผนระยะที่ ๒) จังหวัดจันทบุรี
- โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ (ขุดสระเก็บน้ำพร้อมระบบท่อส่งน้ำ) ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

โดยมีผลการดำเนินงานสรุปได้ ดังนี้

๑) การพัฒนาแหล่งน้ำตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในปี ๒๕๖๐ ยังไม่มีการจัดทำเป็นระบบกระจายน้ำในระดับไร่นา (on farm development)

ข้อเสนอแนะ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรทบทวนและศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการ/กิจกรรมระบบส่งน้ำ/กระจายน้ำในระดับไร่นา (on farm development) ทั้งในระดับครัวเรือน เพื่อส่งเสริมให้มีการเพาะปลูกพืชผักสวนครัว ไม้ผล (cash-crop) และระดับกลุ่มเกษตรกร หรือชุมชนเพื่อส่งน้ำให้กับพืชเศรษฐกิจหลักได้อย่างสม่ำเสมอ เช่น ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง และไม้ผล เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต โดยบูรณาการร่วมระหว่างส่วนราชการ เพื่อดำเนินการในระยะยาวต่อไป หากเป็นไปได้ภาคราชการควรมีการจัดทำเป็นโมเดลต้นแบบให้เกษตรกรได้เรียนรู้ และนำไปประยุกต์ใช้ในครัวเรือนและกลุ่มเกษตรกรต่อไป

๒) พื้นที่ที่จะดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบางแห่งอยู่ในเขตความรับผิดชอบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช (พื้นที่ในเขตอุทยาน) กรมป่าไม้ (ป่าสงวน) และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน) ต้องใช้ระยะเวลาในกระบวนการขออนุญาตการใช้พื้นที่เป็นเวลานานประกอบกับการขออนุญาต จะต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการฯ มากกว่า ๑ คณะ และบางพื้นที่มีข้อพิพาทการใช้พื้นที่กับเกษตรกร ส่งผลให้ต้องมีการแก้ไขแบบก่อสร้างหลายครั้ง ทำให้การดำเนินงานล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน

ข้อเสนอแนะ

๑. ในการดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานในเขตพื้นที่ที่อยู่ในการครอบครองของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ฯลฯ ควรมีการประชุมหารือร่วมกันเพื่อพิจารณากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบการก่อสร้างแหล่งน้ำฯ ตามรายการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการ

๒. ควรมีการตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติเป็นชุดเดียวกัน

๓) กรอบอัตรากำลังของบุคลากรด้านการควบคุมการก่อสร้างของกรมพัฒนาที่ดินและสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เพียงพอต่อปริมาณงานการก่อสร้าง ปัจจุบันหน่วยงานดังกล่าวให้

วิศวกร ๑ คน คุมงานมากกว่า ๑ โครงการ ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ซึ่งทำให้การปฏิบัติงานในพื้นที่ยังไม่เป็นไปกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานกลางควรพิจารณาทบทวนกรอบอัตรากำลังให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในพื้นที่ เพื่อลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

๔) การเร่งรัดเบิกจ่ายงบประมาณในส่วนของงบลงทุนให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสแรกของปีงบประมาณตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานในพื้นที่ เนื่องจากช่วงระยะเวลาดังกล่าวยังอยู่ในฤดูกาลเพาะปลูกของเกษตรกร ทำให้ส่วนราชการไม่สามารถเข้าดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายได้

ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานกลางที่มีหน้าที่เสนอมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี ควรคำนึงถึงผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐบาล เช่น ช่วงฤดูกาลเพาะปลูกในฤดูฝน/ฤดูแล้ง เพื่อให้ส่วนราชการสามารถดำเนินการตามบทบาท ภารกิจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น โครงการแหล่งน้ำไร่นานอกเขตชลประทาน เป็นต้น

๕) ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเวนคืนที่ดินเพื่อดำเนินการก่อสร้างโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำไม่ยอมรับค่าชดเชยจากการเวนคืนที่ดิน

ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานกลางควรพิจารณาทบทวนอัตราค่าเวนคืนที่ดิน และพิจารณาแนวทางการจัดที่ดินทำกินเพื่อชดเชยให้กับเกษตรกร

๖) เกษตรกรยังมีการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนา ยังไม่คุ้มค่า เนื่องจากเกษตรกรไม่มีเงินทุนในการต่อยอดทำระบบส่งน้ำ/กระจายน้ำเข้าพื้นที่ทำการเกษตร

ข้อเสนอแนะ

ควรนำระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ร่วมกับอาคารถังเก็บน้ำ และระบบท่อส่งน้ำ เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ทางการเกษตรที่อยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำ

๗) การวางแผนปฏิบัติงานและการจัดสรรงบประมาณของโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน มีบางส่วนยังไม่สอดคล้องกับรอบฤดูกาลผลิต ส่งผลให้ผู้รับจ้างไม่สามารถเข้าดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

ควรจัดทำแผนปฏิบัติงานและจัดสรรงบประมาณ ให้สอดคล้องกับรอบฤดูกาลผลิต ของเกษตรกร

๘) โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ยังไม่มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ

ข้อเสนอแนะ

ควรกำกับ ดูแล และมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ หรือจ้าง third party มาประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เพื่อรับทราบสาเหตุ ปัญหาอุปสรรคต่างๆ รวมถึงจุดอ่อน/ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อกำหนดแผนบริหารจัดการความเสี่ยงต่างๆที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

๒. แผนงานบูรณาการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ และ พ.ศ.๒๕๖๐ ดังนี้

๒.๑ แผนงานบูรณาการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ จำนวน ๑ โครงการ คือ โครงการจัดการปัญหาแรงงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ ในจังหวัดสงขลา โดยมีผลการดำเนินงานสรุปได้ ดังนี้

๑) ระเบียบและวิธีปฏิบัติบางประการมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการในประเทศ และขาดแคลนแรงงานภาคประมง

ข้อเสนอแนะ

๑. จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นให้เกิดการยอมรับร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงระเบียบวิธีปฏิบัติเพื่อบังคับใช้ต่อไป

๒. ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงแรงงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรมีการบูรณาการและพิจารณากำหนดมาตรการ และวิธีปฏิบัติในการป้องกัน และติดตามการเคลื่อนย้ายแรงงานภาคประมง

๓. หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุน และอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบกิจการประมงเข้าถึงแรงงานประมงไทยโดยง่าย เพื่อลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าว

๒) ผู้ประกอบการบางส่วนยังขาดความเข้าใจเรื่องกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ และการขึ้นทะเบียนแรงงานยังมีความคลาดเคลื่อน

ข้อเสนอแนะ

๑. พัฒนาระบบ IT เพื่อสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนการแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ แก่กลุ่มบุคคลเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

๒. พัฒนาระบบการขึ้นทะเบียนแรงงานให้มีความทันสมัย โดยใช้ระบบ IT เข้ามาจัดการขึ้นทะเบียนแรงงานให้มีความถูกต้อง และใช้หลักนิติวิทยาศาสตร์ประกอบเมื่อมีความจำเป็น

๓) ยังขาดการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของแผนงานการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์ที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานที่รับผิดชอบควรติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของแผนงานการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์อย่างเป็นระบบให้เป็นรูปธรรม

๒.๒ แผนงานบูรณาการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่

- โครงการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ ในจังหวัดชลบุรี
- โครงการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ ในจังหวัดระยอง

โดยมีผลการดำเนินงานสรุปได้ ดังนี้

๑) ขาดแคลนแรงงานในภาคการประมงของไทย

ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบกิจการประมงเข้าถึงแรงงานประมงไทยโดยง่าย เพื่อลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าว

๒) เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นยังไม่มีความคุ้นชินกับการปฏิบัติงานบนเรือ เมื่อพบกับสภาพอากาศแปรปรวน จึงส่งผลให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า

ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการฝึกอบรมการปฏิบัติงานบนเรือในทะเลก่อนการปฏิบัติงานจริง

๓) มีการผลัดเปลี่ยน หมุนเวียน เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานไม่มีความต่อเนื่อง เพราะต้องใช้เวลาในการเรียนรู้งานใหม่

ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการซักซ้อมความเข้าใจ และกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๔) ผู้ประกอบการเรือประมงบางส่วนยังขาดความเข้าใจ เรื่องระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้การจัดทำเอกสารของแรงงานประมงไม่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

๑. ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติ โดยเฉพาะในส่วนที่สุ่มเสี่ยงต่อปัญหาการค้ามนุษย์ควรมีความชัดเจน เช่น เรื่องค่าตอบแทนรายเดือน และระยะเวลาพัก เนื่องจากเรือประมงมีการใช้เครื่องมือประมงแตกต่างกัน

๒. กรมประมงควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ระเบียบ และหลักเกณฑ์ และสร้างการรับรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง หรือออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ รวมถึงจัดทำคู่มือการดำเนินงานเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการแรงงานประมง

